

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а.д. СОКОЛАЦ

**ПРОИЗВОДНО-ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА
2007. ГОДИНУ**

СОКОЛАЦ, децембар 2006. године

**ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА
"ШУМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" а.д. СОКОЛАЦ
- Дирекција Јавног предузећа -
С О К О Л А Ц**

ПРОИЗВОДНО-ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2007. ГОДИНУ

Соколац, децембар 2006. године

САДРЖАЈ

I УВОД	2
II ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОСЛОВАЊА У 2006. ГОДИНИ	3
1. УРЕЂИВАЊЕ ШУМА	4
2. СЈЕМЕНСКО-РАСАДНИЧКА ПРОИЗВОДЊА И ШУМСКО-УЗГОЈНИ РАДОВИ	4
3. ЗАШТИТА ШУМА	5
4. ИСКОРИШЋАВАЊЕ ШУМА	6
5. ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА	7
6. ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ И МЈЕРЕ ФИНАНСИЈСКЕ КОНСОЛИДАЦИЈЕ	7
7. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ	8
III САДАШЊЕ СТАЊЕ ШУМАРСТВА	8
IV ПРОИЗВОДНО-ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2007. ГОДИНУ	10
A. ЗАЈЕДНИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ИЗРАДУ ПРОИЗВОДНО- ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2007. ГОДИНУ	11
1. ШУМСКОУЗГОЈНИ РАДОВИ И РАСАДНИЧКА ПРОИЗВОДЊА	11
2. ЗАШТИТА ШУМА	12
3. ПЛАНИРАНИ ОБИМ СЈЕЧЕ И ПРОИЗВОДЊЕ ШУМСКИХ ДРВНИХ СОРТИМЕНАТА.....	15
4. ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ШУМСКИХ ДРВНИХ СОРТИМЕНАТА	16
5. ПЛАН УКУПНЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ.....	17
6. ПЛАН РАДНЕ СНАГЕ	17
7. ПЛАН РАСХОДА	17
8. ПРВА ПРОЈЕКЦИЈА ПЛАНА ИНВЕСТИЦИОНИХ УЛАГАЊА	19
9. ПЛАН ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	20
10. ОСТАЛИ ПЛАНОВИ.....	20
11. ПЛАН АКТИВНОСТИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ СПОРАЗУМА О ДУГОРОЧНОЈ ПОСЛОВНО-ТЕХНИЧКОЈ САРАДЊИ ЛПШ "ШУМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" А.Д. СОКОЛАЦ И ШУМАРСКОГ ФАКУЛТЕТА У БАЊА ЛУЦИ	21
12. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ	21
B. ПРОИЗВОДНО-ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН	21
1. СЈЕМЕНСКО-РАСАДНИЧКА ПРОИЗВОДЊА И ШУМСКО-УЗГОЈНИ РАДОВИ	22
2. ЗАШТИТА ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА	25
3. ПЛАНИРАНИ ОБИМ СЈЕЧЕ И ПРОИЗВОДЊЕ ШУМСКИХ ДРВНИХ СОРТИМЕНАТА.....	28
4. ПЛАН РЕЛИЗАЦИЈЕ ШУМСКИХ ДРВНИХ СОРТИМЕНАТА	33
5. ПЛАН УКУПНЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ.....	35
6. ПЛАН ПОСЛОВАЊА ИСТРАЖИВАЧКО-РАЗВОЈНОГ И ПРОЈЕКТНОГ ЦЕНТРА	37
7. ПЛАН ПОСЛОВАЊА ДИРЕКЦИЈЕ.....	37
8. ПЛАН РАДНЕ СНАГЕ	40
9. ПЛАН ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	41
10. ПЛАН ЦЕРТИФИКАЦИЈЕ ШУМА	41
11. ПЛАН АКТИВНОСТИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ СПОРАЗУМА О ДУГОРОЧНОЈ ПОСЛОВНО-ТЕХНИЧКОЈ САРАДЊИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЊА ШУМАРСТВА "ШУМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" И ШУМАРСКОГ ФАКУЛТЕТА У БАЊА ЛУЦИ	42
12. ПЛАН ФОРМИРАЊА И РАСПОДЕЛЕ УКУПНОГ ПРИХОДА	43
13. ПЛАН РАСХОДА	44
14. ПРВА ПРОЈЕКЦИЈА ИНВЕСТИЦИОНИХ УЛАГАЊА	46
ЗАКЉУЧАК:	49

I УВОД

Шумарство представља привредну грану која се бави узгојем, гајењем и искоришћавањем шума. Поред непосредних привредних користи, вриједност шума се огледа и у значају њихових функција као регулатора влажности и падавина, конзервације земљишта и станишта бројне дивљачи, оне су основ стабилизације биосфере и општег еко система, односно стабилизације и одржавања здраве човјекове и радне средине.

Савремени концепт газдовања шумама треба форсирати у циљу стварања услова за максимално остваривање већине функција шуме. Поред максималне продукције дрвета, односно продукције других добара, циљ је и остваривање бројних заштитно - регулаторних и социо - културних функција шуме. Основни циљ газдовања шумама је да се осигура трајно газдовање кроз коришћење и проширење истих.

Измјенама и допунама Закона о шумама ("Сл. гласник РС", број: 91 од 20.09.2006. године) регулисано је да "Шумама и шумским земљиштем у власништву Републике Српске управља и газдује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде". Даље је предвиђено да ће Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде "на основу уговора пренијети право коришћења и експлоатације државних шума и шумског земљишта, укључујући и обавезе одржавања, на Јавно предузеће шумарства које ће се организовати као друштво капитала - акционарско друштво, у складу са Законом о јавним предузећима и Законом о предузећима. Пренос права и обавеза ће бити регулисан уговором". Истим чланом 2. став 2. Измјена и допуна поменутог Закона речено је:

"Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде ће закључити генерални уговор са Јавним предузећем шумарства "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац".

У периоду израде овог Плана уговор са Министарством није потписан, а то се очекује у најскорије вријеме.

Измјенама и допунама Закона о шумама, обавезе и одговорност на управљању и газдовању шумама ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, нису умањене него је наглашена већа одговорност и транспарентност пословања, те унапређење унутрашње и вањске контроле, јачање инспекцијског надзора, као и јачање самих институција које проводе надзор над законитошћу пословања Предузећа.

Пословна и развојна политика Јавног предузећа и организационих дијелова утврђује се планским документима, односно плановима развоја и програмима рада у складу са Законом и Статутом.

Послови, мјере, задаци и активности у Производно-финансијском плану свих организационих дијелова и Предузећа у цјелини су првенствено усмјерени на чување и заштиту шума, његу и одржавање постојећих шумских култура, нова пошумљавања, унапређење и развој сјеменско - расадничке производње, искоришћавање шума (сјеча, израда, привлачење и реализација шумских дрвних сортимената) у складу са реалним могућностима шумских састојина и одредбама шумско - привредних основа, приоритетима инвестиционих улагања, унапређење

стања у ловиштима којима газдују шумска газдинства, као и на пружању квалитетнијих и правовремених стручних услуга у газдовању приватним шумама.

Доношењем Закона о јавним предузећима ("Сл. гласник РС", број: 75/04) створена је обавеза свих јавних предузећа (предузећа која обављају дјелатност од општег интереса и предузећа у којима држава има учешће више од 50 %) да израђују Трогодишњи план пословања.

Наше Предузеће је, у складу са Законом о јавним предузећима, донијело Трогодишњи план пословања за период 2006 - 2008. година, који је усвојила Влада Републике Српске у фебруару 2006. године и који је база за израду годишњег Производно-финансијског плана за 2007. годину са одређеном корекцијом структуре производње и реализације шдс (у Трогодишњем плану подаци се узимају из ШПО, а у годишњем плану подаци су узети из изведбених пројеката) и осталих елемената плана везано за тржишна кретања.

Предузеће ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац је процес трансформације, у складу са Законом о јавним предузећима, завршило до краја 2005. године регистрацијом, као јединствен правни субјекат који у саставу има 27 организационих дијелова, без својства правног лица, тако да је протекла 2006. година била прва година пословања у новом организационом облику.

Статутом Предузећа је регулисано да, поред Законом о јавним предузећима преузете обавезе израде Трогодишњег плана пословања, остаје и обавеза израде годишњих планова пословања чији је задатак конкретизација планираних пословних задатака, прилагођавање евентуалним измијењеним околностима, односно кретањима на тржишту и економском окружењу.

Основ за припрему и доношење Плана су обавезе у газдовању шумама и ловиштима, утврђене Законом о шумама, Законом о ловству, Законом о јавним предузећима, подзаконским прописима, шумско-привредним и ловним основама, пројектима за извођење радова у шумарству, "Мјерама за унапређење квалитета и евиденције производње", Смјерницама за израду трогодишњег плана пословања за период 2006 - 2008. године, и Смјерницама за израду годишњег производно-финансијског плана за 2007. годину.

II ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОСЛОВАЊА У 2006. ГОДИНИ

Да би што реалније израдили план пословања, маркирали присутне проблеме и одредили основне правце будућег дјеловања, неопходно се у кратким цртама осврнути на пословање претходне године.

У години која је иза нас, активност нашег Предузећа била је усмјерена на извршење обавеза проистеклих из шумско-привредних основа, преточених у годишњи план пословања као дио Трогодишњег плана пословања за период 2006 - 2008. године.

Њу карактерише низ активности усмјерених на извршење свих планских задатака од узгоја, заштите и искоришћавања шума, до приоритетног инвестирања, трансформације, ефикаснијег рада и бољег финансијског резултата.

1. Уређивање шума

У току 2006. године вршене су исправке Анекса ШПО, по записницима Комисије за рецензију, за ШПП "Рогатичко".

Завршено је прикупљање таксационих података за израду ШПО за државне шуме за ШПП "Средње Врбаско", "Чемерничко" и "Ханпијесачко".

Завршено је прикупљање таксационих података за израду ШПО за приватне шуме за општине Шипово, Пале и Соколац.

У 2006. години извршена је дигитализација карата за потребе Инвентуре шума на великим површинама и интензивно се ради на дигитализацији осталих подручја, а такође су завршени теренски радови и прикупљени теренски подаци за ШПП "Дрварско-Петровачко", "Рибничко" и дијелове ШПП "Мркоњићко", "Доње Врбаско" и "Козарачко".

Организована је Служба за пројектовање шумских камионских путева, извршена обука пројектаната, набављена потребна савремена опрема и софтвер за путеве.

Прикупљени су теренски подаци за израду Програма експлоатације индустријских плантажа, а у току је компјутерска обрада.

2. Сјеменско-расадничка производња и шумско-узгојни радови

- Дефинисани су и припремљени сви подаци сјеменских објеката (састојине) за израду Регистра, као и одређивање и локације сјеменског центра,

- Формиран је Сјеменско расаднички центар и његова производња у потпуности задовољава потребе ЈПШ "Шуме Републике Српске".

- Дефинисане су локације расадничке производње, врста и обим производње садница, кроз потписане дугорочне уговоре,

- Повећана је производња садница, као и удио садница са обложеним корјеном,

- У овој години настављена је позитивна пракса да се у "Центру за сјеменско-расадничку производњу" за сјетву користи домаће сјеме, које је издвојено из регистрованих сјеменских објеката којих укупно има 50, што нам даје оправдану наду да ће се у будућности пошумљавање у газдинствима вршити са садницама чија ће провинцијска одговорност стаништима на којима ће се уносити,

- Квалитативна и квантитативна структура производње је боља него претходне године,

- Оплемењивање шумских и хортикултурних врста треба да допринесе повећању продуктивности и побољшању техничких својстава дрвне масе, унапређењу животне средине, отпорности на болести, штеточине, екстремне услове и аерозагађења,

- Обим изведених шумско-узгојних радова у високим шумама са природном обновом, према тренутној оцјени је у задовољавајућим границама. Када су у питању високе деградираније шуме, изданаке шуме и голети способне за пошумљавање, обим ових радова није задовољавајући највећим дијелом узрокован недовољним и неблаговременим приливом средстава за проширену репродукцију шума. План пошумљавања у простој репродукцији је пребачен за 4%, а у проширеној репродукцији је подбачен за 30%.

Наредне активности је потребно усмјерити на:

- потпуно уређивање одабраних сјеменских објеката, и израду регистра,
- прикупљање информација о савременим технологијама и израда Програма у производњи садног материјала,
- производњу садница бољег квалитета, школованих садница и садница са обложеним корјеном,
- извршење свих шумско-узгојних радова, по обиму и квалитету, утврђених шумско-привредном основом,
- његу, заштиту и одржавање постојећих култура,
- технички пријем и колаудацију изведених радова.

3. Заштита шума

Заштита шума се проводи по Програму мјера и активности на заштити шума, Плану заштите шума и објеката од пожара, Оперативном плану заштите од пожара, те по правилницима и законским прописима из ове области.

- Проведене су све превентивне мјере на заштити шума од пожара и од штетних инсеката.

- Активност на пољу заштите од губара је континуирани наставак радова из претходне године. Већина захваћених површина овом штеточином третиран је механички (сакупљање и сузбијање јајних легала), док је изостало авио-третирање. У септембру мјесецу извршена је контрола угрожених подручја маршрутном методом. Констатовано је присуство јајних легала губара на подручју ШГ "Добој, ШГ "Бања Лука" и ШГ "Бирач".

- У свим шумским газдинствима проведене су мјере на заштити шума од поткорњака и санацији штета од пожара. Заштита шума од поткорњака базира се на сјечи случајних ужитака, те примјени агрегационих феромонских препарата за контролу и сузбијање сипаца смрче. Највеће проблеме као и у претходном периоду има ШГ "Горица" Шипово, гдје су на снази мјере за сузбијање поткорњака.

Присутни су проблеми:

- бесправних сјеча и промета,
- евидентиран је пораст причињених штета и крађа у односу на претходну годину, као и мањи проценат покривености штета поднешеним пријавама,
- неажурност судова у рјешавању поднешених пријава,
- недовољна контрола извођења радова на искоришћавању шума, у смислу успостављања шумског реда, те потпуног провођења пројектних рјешења, уз изостанак или недовољан контролни рад лица задужених за реализацију одредаба пројеката за извођење.

4. Искоришћавање шума

Према расположивим подацима очекује се извршење плана производње шдс у све три фазе са процентом већим од 95 %, што с обзиром на остварење у првом полугодишту можемо бити сасвим задовољни (у првом полугодишту ти проценти су били испод 40 % од годишњег плана за све три фазе).

Захваљујући повољним временским условима и предузимању енергичних мјера од стране менаџмента Предузећа у циљу ангажовања свих људских и материјалних ресурса у сврху остварења плана, очекујемо производњу на задовољавајућем нивоу. Залихе су сведене на оптималне, а ефекти реализације шдс дају добре финансијске резултате.

Продаја шдс путем лицитације добија све значајније мјесто као најефикаснији и најпрофитабилнији начин реализације шдс, чему је углавном допринио чврст став Управе Предузећа да овај вид продаје купцима у 2006. години не буде мањи од 30 % укупне реализације.

За унапређење квалитета и евиденција производње донесене су:

- мјере с посебном поентом на квалитетном и стручном кројењу сортимената, основном предуслову за бољи сортиментни напад,
- јединствене евиденције,
- израђен Правилник о поступку уступања радова у шумарству, прилагођен донесеним прописима,
- јединствене норме и калкулције.

У завршној фази је имплементација пројекта информационог система у сфери комплетног обухвата производње и формирање јединствене фазе података по свим сегментима.

Доста труда и упорности се мора утрошити на:

- потпуној и благовременој припреми објеката, одјелу за рад (дознака, поправка и изградња тракторских влака и друго),
- свођењу залиха на оптимум (једномјесечна производња),
- већој контроли рада приватних предузећа у лицитираним одјелима,
- утврђивању и попису стварних количина залиха шумских дрвних сортимената,
- програмском рјешавању разграничења државних од приватних шума.

Радови на искоришћавању осталих шумских производа су практично на почетку и нема значајнијих помака. Успјешнији рад и већи ефекти се могу очекивати доношењем дугорочног програма развоја шумарства у Републици Српској и националне шумарске политике Републике Српске, кадровским јачањем у организационим цјелинама, упутствима за рад, те обезбјеђењем пратећих објеката (хладњача, магацина) и тржишта. Организованог прикупљања и откупа осталих шумских производа (гљиве, љековито биље, шумски плодови, пужеви итд) није било, као ни прихода по том основу у складу са чланом 53 Закона о шумама. Искоришћавање шљунка, пијеска, камена врши се за властите потребе у складу са Законом.

Активности у ловиштима одвијају се у складу са законским прописима, ловним основама и Планом. Неопходно је ускладити активност са новим Законом о ловству, појачати активности на чувању и заштити дивљачи, те санирању и обнови ловних објеката.

5. Инвестициона улагања

План инвестирања неће бити остварен у планираним оквирима, премда су приоритетна улагања усмјеравана у:

- биолошке инвестиције,
- изградњу и реконструкцију шумских камионских путева,
- шумскопривредне основе и
- информациони систем.

Разлог неизвршењу је финансијске природе, односно недостатак квалитетних средстава и компликована и дуготрајна процедура додјеле уговора извођачима радова прописана Законом о јавним набавкама БиХ.

Опредјељење органа управљања је да би и убудуће требало задржати досадашње приоритете улагања.

Квалитетно инвестирање захтијева:

- израду и доношење плана инвестиција,
- прибављање одређених сагласности и дозвола, именовање надзорног органа, испостављање ситуација (привремених и окончаних) за шумскоузгојне радове и путеве, технички пријем, употребне дозволе и колаудационе записнике, који уз пратећу документацију чине основ за укњижавање основних средстава.

6. Финансијски резултат и мјере финансијске консолидације

По садашњим процјенама очекује се позитиван финансијски резултат у Предузећу као цјелини са укупном добити већом од планиране.

Због различитих услова привређивања неки организациони дијелови Предузећа имају тешкоћа у пословању кад се тиче ликвидности и финансијског резултата пословања, чему су у добром дијелу допринијеле велике обавезе по основу раније искоришћених а невраћених кредита и репрограмираних осталих обавеза, са једне стране и ненаплаћених потраживања од бивших државних индустрија, са друге стране.

Стога се намеће, као трајан задатак провођење мјера финансијске консолидације, што подразумева:

- потпуно извршавање зацртаних планских задатака,
- повећање учешћа више вриједних сортимената,
- спровођење донесених мјера с посебним освртом на боље кројење шумских дрвних сортимената,
- програмско рјешавање вишка радне снаге,
- провођење мјера штедње на свим нивоима,
- свођење свих залиха на оптимум,
- бољу наплату и одабир солвентнијих купаца,
- утуживање дужника,
- репрограмирање и коначно рјешење дуготрајног дуга државних предузећа дрвне индустрије,
- инвестирање у утврђене приоритете, а у складу са могућностима.

7. Остале активности

Активности на имплементацију информационог система у организационим цјелинама и увезивање на нивоу цијелог Предузећа спроводе се по планираној динамици.

У 2006. години урађен је Програм катастра шума и шумског земљишта. Неопходно је извршити тестирање Програма, обуку кадрова у шумским газдинствима и инсталацију Програма. Подаци из катастра шума и шумског земљишта за 2006. годину биће обрађени на овом Програму.

Завршен је Програм узгоја и заштите шума, те слиједи тестирање Програма обука кадрова и његова инсталација.

До краја године очекује се завршетак Програма за изведбене пројекте, а почетком следеће године његова инсталација и примјена.

Завршетком горе наведених програма и успоставом глобалне рачуарске мреже, тј. инсталацијом већ набављених рутера створили би се услови за формирање јединствене базе података на нивоу Дирекције Предузећа, што би омогућило и несметан проток информација са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Послови на превентиви и контроли свих послова са нивоа Предузећа у циљу правовремене интервенције и отклањања одређених уочених слабости су стална обавеза и редовно их обавља и њихову реализацију прати служба интерне контроле. У ту сврху након извршених припреми у четвртом кварталу 2006. године је услиједила допуна Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака у Дирекцији Предузећа, према којем је број извршилаца у Служби унутрашње контроле са 4 повећан на 11, те је самим тим ова Служба добила на значају.

У складу са Законом о јавним предузећима формиран је Одбор за ревизију и Служба интерне ревизије.

III САДАШЊЕ СТАЊЕ ШУМАРСТВА

У складу са измјенама и допунама Закона о шумама, шумама и шумским земљиштем у власништву Републике Српске управља и газдује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде. Јавно предузеће "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац је дужно закључити уговор о преносу права коришћења експлоатације државних шума са Министарства, укључујући и обавезу узгоја, заштите и одржавања шума. Предузеће уједно обавља и стручне послове у приватним шумама.

Своју дјелатност на узгоју, заштити и искоришћавању шума и осталих шумских производа, узгоју и заштити дивљачи у додијељеним ловиштима, пројектовању и научно-истраживачком раду, као и на осталим корисним функцијама шума, наше Предузеће остварује преко 27 организационих дијелова, односно 23 шумска газдинства, "Центра за сјеменско-расадничку производњу", "Центра за газдовање кршом", "Истраживачко-развојног и пројектног центра" и Дирекције Јавног предузећа, који немају својство правног лица.

На основу расположивих података из Катастра шума са стањем 31.12.2005. године Јавно предузеће шумарства "Шуме Републике Српске" располаже, односно газдује и управља са шумама и шумским земљиштем, који су презентирани у следећој табели:

Производно-финансијски план за 2007. годину

КАТАСТАР ДРВНИХ МАСА ПО КАТЕГОРИЈАМА ШУМА											
Категорија	Површина <i>ha</i>	Површина на којој је извршена таксација	Врста дрвећа	Залиха св. дрвне масе		Прираст свеукупне дрвне масе годишње		План сјеча свеукупне дрвне масе за 10 година	Извршење плана сјеча		Остаје за сјечу свеукупне дрвне масе
				у 000м ³	м ³ /1ha	у 000м ³	м ³ /1ha		до извјеш. године	у извјеш. години	
											у 000м ³
Високе шуме са природном обновом	459 996.0	453 154.0	Четинари	61 824.6	136.4	1 806.4	4.0	12 672.0	4 324.5	1 037.2	7 310.3
			Лишћари	83 459.0	184.2	2 110.0	4.7	15 958.2	3 820.3	1 165.3	10 972.5
			Свеукупно	145 283.6	320.6	3 916.4	8.6	28 630.2	8 144.8	2 202.6	18 282.8
Високе деградиране шуме	23 655.0	22 446.0	Четинари	69.7	3.1	2.4	0.1	8.0	0.2	0.4	7.4
			Лишћари	5 013.5	223.4	113.8	5.1	956.7	100.9	22.1	833.7
			Свеукупно	5 083.2	226.5	116.2	5.2	964.7	101.1	22.5	841.1
Шумске културе	59 963.0	48 426.0	Четинари	5 731.8	118.4	389.0	8.0	1 084.4	38.7	13.3	1 032.4
			Лишћари	1 352.5	27.9	43.1	0.9	342.5	26.8	16.3	299.4
			Свеукупно	7 084.3	146.3	432.1	8.9	1 426.9	65.5	29.6	1 331.8
Изданачке шуме	174 582.0	174 509.0	Четинари	78.2	0.4	11.7	0.1	2.2	0.0	0.0	2.2
			Лишћари	19 176.5	109.3	624.5	3.6	3 487.9	333.0	183.2	2 971.7
			Свеукупно	19 254.7	109.7	636.2	3.6	3 490.1	333.0	183.2	2 973.9
Површине подесне за пошумљавање и газдовање	101 314.0 90 250.0 191 564.0	Шибљаци Голети									
Шуме неподесне и привремено неподесне за газдовање	59 585.0	35 668.0	Четинари	2 693.2	77.7	80.0	2.3	195.5	159.4	36.0	0.1
			Лишћари	3 614.4	104.3	89.1	2.6	33.5	28.3	5.2	0.0
			Свеукупно	6 307.6	182.0	169.1	4.9	229.0	187.7	41.2	0.1
Узурпација	17 039.0										
Укупно	986384.0	734203.0	Четинари	70 397.3	73.7	2 289.5	3.1	13 962.1	4 522.8	1 086.9	8 352.4
			Лишћари	112 616.0	121.2	2 980.5	4.1	20 778.8	4 309.3	1 392.1	15 077.3
			Свеукупно	183 013.3	194.9	5 270.0	7.2	34 740.9	8 832.1	2 479.1	23 429.7

ОТВОРЕНОСТ ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА			
Врста саобраћајнице	Површина <i>ha</i>	<i>km</i>	<i>km/1000ha</i>
Високе шуме са природном обновом + Високе деградиране шуме + Шумске културе			
јавни путеви	543 614	1 424.10	2.62
шум.пут. за пр.		4 551.00	8.37
Укупно		5 975.10	10.99
јавни путеви	174 582	1 038.50	5.95
шум.пут. за пр.		808.20	4.63
Укупно		1 846.70	10.58
Површине подесне за пош. и газдовање + Површине неподесне за пош. и газдовање			
јавни путеви	251 149	402.60	1.60
шум.пут. за пр.		595.40	2.37
Укупно		998.00	3.97
јавни путеви	986 384.0	2 865.20	2.90
шум.пут. за пр.		5 954.60	6.04
Укупно		8 819.80	8.94

Шумске површине у свијету данас захватају 4,11 милијарди ха или око једну четвртину од укупних копнених површина. Укупна дрвна маса на земљиној површини цијени се на око 130 милијарди m^3 , са годишњим прирастом од 1,8 милијарди m^3 , највеће резерве дрвне масе опадају на Азију и Сјеверну Америку. То су подручја Сибирске Тајге и пространих Канадских шума.

Годишња производња дрвне масе у свијету креће се у границама прираштаја 1,6 - 1,7 милијарди m^3 . Од тога милијарда m^3 користи се као индустријска сировина, а остатак се употребљава као гориво.

У свијету по једном становнику долази 0,59 ха шуме, Европи 0,34 ха, БиХ 0,57 ха шуме.

Република Српска се налази у самом врху Европе по површини шуме и шумског земљишта, односно шумовитости која износи 0,79 ха по једном становнику. Међутим, структура шума по категоријама није задовољавајућа, јер од укупних површина знатне површине заузимају голети подесне и неподесне за пошумљавање и изданачке шуме (43 %).

Видљиве су огромне огољеле површине (голети), па према томе и огромне су обавезе свих, а посебно нашег Предузећа.

Залихе свеукупне дрвне масе по 1 ха су на доњој граници, односно не задовољавају.

Укупни годишњи прираст је 5,27 милиона m^3 , а годишњи етат 3,47 милиона m^3 свеукупне дрвне масе.

У високим шумама са природном обновом залихе износе 320 m^3 свеукупне дрвне масе/ха, односно око 223 m^3 /ха нето дрвне масе.

У високим деградираним шумама залихе свеукупне дрвне масе су 227 m^3 /ха, изданачким шумама 110 m^3 /ха, шумским културама 146 m^3 /ха и шумама неподесним и привремено неподесним за газдовање 182 m^3 /ха.

Ако се овоме дода да се етат не остварује на цијелој површини, ради ниске отворености (односно великих трошкова извоза шумских дрвних сортимената), онда је и разумљив изузетно тежак процес одвијања производње у шумарству.

Ситуација у приватним шумама је далеко неповољнија.

Отвореност шума и шумског земљишта износи 8,94 km на 1000 ха. Она је још мања, ако би се искључили дијелови пута који пролазе кроз пољопривредно земљиште.

Поред тога, досадашња улагања у градњу нових путева у протеклом периоду не задовољавају, а углавном се улагало у поправке и одржавање постојећих путева.

Располажући са подацима да је у Словенији отвореност око 17 km, а у Њемачкој око 30 km на 1000 ха, онда нам је јасно зашто су нам, поред осталог трошкови производње велики.

IV ПРОИЗВОДНО-ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2007. ГОДИНУ

Послови, задаци, активности и мјере у Производно-финансијском плану свих организационих дијелова и Предузећа у цјелини у 2007. години, биће преваходно усмјерени на чување и заштиту шума, његу и одржавање постојећих

шумских култура, нова пошумљавања, унапређење и развој сјеменско-расадничке производње, искоришћавање шума (сјеча и израда шумских дрвних сортимената) у складу са реалним могућностима шумских састојина и одредбама шумскопривредних основа, приоритетна инвестициона улагања, унапређење стања у ловиштима којима газдују шумска газдинства, пружање квалитетних и правовремених стручних услуга у газдовању приватним шумама, те на стварању повољнијих услова рада и уопште бољег финансијског резултата.

А. ЗАЈЕДНИЧКИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ИЗРАДУ ПРОИЗВОДНО-ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2007. ГОДИНУ

"Смјернице", односно "Заједнички елементи за израду плана", усвојене на сједници Управе одржане 05.10.2006. године, засноване на прописима, одредбама шумскопривредних и ловних основа, годишњим плановима газдовања и пројектима за извођење радова у шумарству, присутној проблематици из претходне године, процјени будућих тржишних кретања, су основ реалније израде плана пословања. Ради сагледавања реалности израде Плана по организационим дијеловима и на нивоу Предузећа по свим сегментима планирања преносимо интегрални текст "Смјерница" за израду овог документа:

1. Шумскоузгојни радови и расадничка производња

1.1. У шумскоузгојне радове у оквиру просте репродукције који су утврђени у ШПО за уређајни период морају се планирати сви радови (у просјечном годишњем обиму) утврђени за високе шуме са природном обновом и шумске културе (проста репродукција).

Анализа извршења шумскоузгојних радова по шумско-привредним основама показује да поједина шумска газдинства касне са реализацијом предвиђеног обима тих радова, па се планирани, а неизвршени радови, морају прерасподјелити у преосталом уређајном периоду како би се сустигли планирани радови по шумско-привредним основама.

Посебну пажњу посветити планирању радова на њези и одржавању постојећих шумских култура (чишћење од корова, изданака и избојака и неопходне проредне). Уколико стварно стање шумских култура (загушеност од корова, изданака и избојака због недовољне његе и одржавања у протеклом периоду) захтијева да се радови на њези и одржавању култура планирају у обиму већем од предвиђеног у плану шумскоузгојних радова у шумскопривредној основи, обавеза је сваког газдинства да у таквим случајевима планирају увећан обим тих радова.

Пројекте за извођење по објектима урадити благовремено, као и предрачун шумско-узгојних радова за које се не раде пројекти.

То ће са аспекта финансијских показатеља као и због адекватног начина рјешавања избора врста дрвећа за пошумљавање даље помоћи при планирању расадничке производње.

1.2. У шумскоузгојне радове у оквиру проширене репродукције планирати радове предвиђене за високе деградиране шуме, изданацке шуме и голети у плану шумскоузгојних радова у шумскопривредној основи.

Обим тих радова које ће планирати шумска газдинства зависиће од финансијских средстава која се обезбиједи из проширене репродукције у шумарству Републике Српске и осталих извора финансирања (неутошена средства за просту репродукцију у складу са Законом о шумама, донације, остварена добит у пословању шумског газдинства и ЈПШ) као и од обима извршених експлоатационих радова ове двије категорије шума у претходној години.

1.3. Доследно примијенити Упутство за технички пријем (колаудацију) и провјерити сву потребну документацију.

Примијенити типске обрасце плана шумскоузгојних радова, извјештај о извршењу шумскоузгојних радова и катастра шумскоузгојних радова (кат б).

1.4. У циљу стварања потребних услова за производњу квалитетног шумског сјемена познатог поријекла, планирати преостале радове и везано за њих трошкове на ревизији, регистрацији и уређивању сјеменских састојина, сходно одређењу Управе Предузећа по којем највећи дио послова уређивања сјеменских састојина врши "Центар за сјеменско-расадничку производњу", а само мањи дио шумска газдинства.

У "Сјеменско-расадничном центру" Добој, производњу шумских садница планирати у складу са стањем залиха утврђених по врсти, старости и начину производње садног материјала у 2006. години, стварним потребама шумских газдинстава, могућностима пласмана на домаћем тржишту (пошумљавања у приватним шумама) као и могућност пласмана ван граница Републике Српске.

Производњу у џепним расадницима ускладити са властитим потребама.

Трошкове расадничке производње треба планирати по врсти производа и старосној структури на бази усвојених Норматива за сјеменско-расадничку производњу.

2. Заштита шума

Угроженост шума је вишеструка, било да се ради о човјеку, биљним болестима, инсектима или природним непогодама. Да би се што успјешније супроставили потенцијалним штеточинама неопходно је поставити сталну дијагнозу, а поготово прогнозу тока напада, последице и мјере борбе. Због тога је неопходно у наредној години у потпуности успоставити дијагнозно-прогнозну службу у "Истраживачко-развојном и пројектном центру", сходно усвојеном Програму будућег обима послова овог организационог дијела Предузећа.

Послове, мјере, задатке и активности у области заштите шума планирати у складу са стварним стањем на терену, Правилником о шумском реду и Програмом мјера и активности на заштити шума у ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац који обухвата:

- заштиту шума од човјека (од бесправних сјеча и бесправног промета шумских производа и бесправног заузимања шума и шумског земљишта);
- заштиту шума од штетног дјеловања стоке и дивљачи;
- заштиту шума од штетног дјеловања инсеката и гљива;
- заштиту шума од пожара, уз обавезно доношење оперативних годишњих планова заштите од пожара и гашења истих (или иновирање тог плана из предходне године).

2.1. Када је у питању заштита шума од бесправних сјеча, бесправног промета и бесправног заузимања шума и шумског земљишта потребно је у овој области планирати:

-Доследно провођења Акционог плана Владе Републике Српске за сузбијање незаконитих активности у сектору шумарства и дрвне индустрије у Републици Српској.

- Контролу лугарских реона минимално једанпут годишње,
-Формирање и опремање интерне контроле у ШГ (ако је предвиђено Систематизацијом) и њена сарадња са Интерном контролом на нивоу Предузећа и осталим контролним органима.

- Обнављање уништених граничних знакова.

Везано за разграничење државне и приватне шуме и шумског земљишта у следећој години посебну пажњу посветити рјешавању узурпација, имајући у виду да је донешен нови Закон о узурпацији ("Сл. гласник РС", број; 70/06 од 24.07.2006. гдине), којим су одређени рокови, носиоци и поступак рјешавања узурпација. Треба истаћи да поменути Закон предвиђа (чланови 17. и 18.) успостављање граничне линије (тамо гдје то није урађено раније) између шума и шумског земљишта, с једне стране, и пољопривредног земљишта, с друге стране, у року од једне године од ступања на снагу овог Закона. Укњижба државних шума и шумског земљишта у катастар некретнина свих државних шума и шумског земљишта у складу са чланом 95 ЗОШ-а је приоритетна активност.

2.2. Обзиром да су шуме у Републици Српској у последњих неколико година најугроженије од штетних инсеката (сипаца четинара) и да прикупљени подаци у току 2006. године о њиховом бројном стању и нанесеним штетама, показују да је њихово бројно стање још увијек у великом проценту изнад уобичајеног (толерантног), морају се и за 2007. годину планирати досадашње активности (и трошкови везани за њих) на смањењу њиховог бројног стања и штета које они наносе. То се првенствено односи на:

- Потпуну сјечу и израду и реализацију случајних ужитака како у високим шумама тако исто и у шумским културама;

- У периоду од 01.04. до 30.09.2007. године у оквиру сјече и израде, у складу са Правилником о шумском реду, обавезно је корање свих шумских дрвних сортимената четинара, осим трупаца и стубова за водове. Ако се трупци и стубови за водове не реализују у року од 21 дан обавезно се морају окорати.

- Успостављање шумског реда у току сјече и израде шумских дрвних сортимената у цјелости у складу са одредбама Правилника о шумском реду;

- Шумски дрвни сортименти четинара који се корају израђени у периоду од 01.10.2006. године до 31.03.2007. године морају бити у цјелости привучени од пања до камионског пута и отпремљени купцима најдаље до 30.04.2007. године;

- Правовремено постављање клопки са феромонским препаратима односно ловних стабала за сипце четинара, са савјесним и одговорним њиховим одржавањем, редовним праћењем и евидентирања броја уловљених инсеката, као и редовним обавјештавањем надлежне Службе у Дирекцији Јавног предузећа.

У протеклом периоду и текућој 2006. години запажено је значајно сушење четинарских шума у пограничним дијеловима према Федерацији БиХ, односно БХ "Шумама" и "Шумама" Херцег Босне, те је на овим шумско-привредним подручјима, односно овим шумским газдинствима потребно предузети одговарајуће мјере, како на терену тако и у контактима са одговарајућим органима из Министарства шумарства Федерације БиХ подсредством нашег ресорног Министарства.

2.3. У протекле три године у неким шумско-привредним подручјима на већим локалитетима лишћарских шума појавила се појачана бројност губара, што је довело до већих оштећења лисне масе. У шумским газдинствима у којима је контрола бројности популације губара показала да се ова штеточина још увијек налази у градацији планирати мјере, активности и средства за спровођење акције сузбијања губара.

2.4. Шумски пожари који су се дешавали ранијих година (у мањој мјери у 2006. години захваљујући првенствено повољним временским условима и ангажовању шумских газдинстава на њиховом гашењу), јасно су нам ставили до знања, да нека шумска газдинстава нису у протеклом периоду извршила све задатке садржане у Програму мјера и активности на заштити шума у ЈПШ-а "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац. Полазећи од те чињенице, сва шумска газдинства су дужна, при изради свог оперативног плана заштите од пожара и гашења истих за 2007. годину, у тим плановима предвидјети сљедеће:

- Активности на просвјешћавању (едукацији) становништва на провођењу превентивних мјера у циљу спречавања појаве шумских пожара преко локалних медија (радио станице, новине и слично);

- На видна мјеста покрај путева, на ивицама шума истицање табли са натписима забране ложења ватре и заштите шума од пожара;

- У временским периодима критичним за појаву пожара (рано, топло и сушно прољеће и љето) обезбиједити осматрачку службу чији припадници морају да врше непрекидно осматрање са доминантних кота на ШПП-у. Истовремено, у сједишту шумског газдинства у нерадне дане и послеје радног времена обезбиједити дежурство ради благовременог пријема обавјештавања о појави пожара и организације брзе интервенције на његовом гашењу;

- Осматраче опремити одговарајућим средством везе (радио станица, мобилни телефон) те двогледом;

- У свим шумским газдинствима формирати интервентну противпожарну јединицу (од најмање тридесет припадника) за гашење пожара хитно по његовом откривању. Исту квалитетно опремити противпожарном опремом и обезбиједити јој на располагање одговарајуће возило како би била у могућности да ефикасно и у цјелини обавља постављени задатак. Интервентну јединицу формирати од радника у сталном радном односу у газдинству, а у случајевима када шумска газдинства не располажу довољним бројем радника у сталном радном односу,

исту ће попунити пријемом радника по уговору о дјелу на те послове. Сви припадници те јединице морају предходно завршити обуку у гашењу пожара;

- На посебно угроженим мјестима (излетишта, објекти) обезбиједити постављање буради са водом или пијеском;

- У сарадњи са противпожарним инспекторима у МУП-а (у Станицама јавне безбједности) и Комуналном полицијом, спријечити спаљивање на отвореном простору отпада на постројењима за примарну прераду дрвета (приватне пилане);

- У сарадњи са припадницима Станице јавне безбједности додатно се ангажовати на откривању изазивача шумских пожара и подношењу пријава против истих надлежним органима правосуђа и МУП-а.

За подмирење трошкова везаних за све напријед наведене активности, шумска газдинства ће предвидјети у Производно-финансијском плану за 2007. годину потребна финансијска средства.

Дирекција Јавног предузећа ће на нивоу ЈПШ-а "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац планирати потребна финансијска средства за просвјетивање (едукацију) становништва на провођењу превентивних мјера у циљу спречавања појаве шумских пожара преко радио и ТВ станица и новина од републичког значаја, као и финансијска средства потребна за обављање осталих задатака Дирекције Јавног предузећа на заштити шума од пожара.

3. Планирани обим сјече и производње шумских дрвних сортимената

3.1. Обим сјече и производње шумских дрвних сортимената у свим шумским газдинствима планирати у висини просјечног годишњег етата по важећој шумскопривредној основи и у складу са реалним могућностима шумских састојина.

Планирани обим сјече и производње шумских дрвних сортимената мора се исказати појединачно за сваку категорију шума подесну за газдовање (високе шуме са природном обновом, деградиране високе шуме, шумске културе, изданачке шуме) и унутар сваке од тих категорија одвојено по врстама сјече (редовне сјече, случајни ужици) како је то и предвиђено у табели 3.1.

У напријед наведени обим сјеча укључује се и количина огревног дрвета планирана за малопродају у дубећем стању, а која се односи на продају локалном становништву.

Планирани обим сјече и производње шумских дрвних сортимената за 2007. годину чине пројекти за извођење радова у шумарству. Базу за план сјеча одјела предвиђених за сјечу чини сјекоред који је направљен за цио уређајни период. Саставни дио плана чиниће и одјели који неће бити или ће дјелимично бити реализовани у току 2006. године.

Далеко више пажње него ранијих година треба посветити квалитетној припреми одјела за сјечу, ангажовању најквалитетнијих извођача радова у складу са Законом о јавним набавкама, кројењу шумских дрвних сортимената, квалитетном техничком пријему радова, те квалитетној евиденцији свих извршених радова.

План извоза и износа, те план реализације у односу на план сјече и израде, треба кориговати за количину која се реализује малопродајом у шуми на пању и за количину прелазних залиха у шуми крај пања, камионском путу и Централном стоваришту које у укупном износу прелазе једномјесечну планирану производњу.

3.2. У табелу 3.2. уносе се подаци о планираном обиму сјеча (етат) за шуме подесне за газдовање и то појединачно за сваку од четири наведене категорије шума из важеће шумскопривредне основе, односно по шумскопривредној основи за протекли уређајни период (гдје је важност шумскопривредне основе истекла).

3.3. У табели 4.1. утврђује се динамика сјече и израде шумских дрвних сортимената за планирани обим из табеле 3.1. у табели 4.2. утврђује се динамика привлачења (и износа) шумских дрвних сортимената од пања до камионског пута, а у табели 4.3. динамика отпреме (реализације) шумских дрвних сортимената.

Количину (обим) шумских дрвних сортимената за коју се утврђује динамика у привлачењу (и износу) и отпреми (реализације) чини количина тих сортимената из табела 3.1. увећана за дио количине прелазних залиха шумских дрвних сортимената изнад просјечног мјесечног планираног обима сјече и израде за 2007. годину (у процесу производње у току 2007. године залихе шумских дрвних сортимената не могу бити веће од просјечне мјесечне планиране производње).

Динамички план у табелама 4.1., 4.2. и 4.3. мора се, у зависности од временских, теренских, тржишних и других услова, утврђивати што је могуће реалније.

Напомена: - табела 4.1. треба бити идентична са табелом 3.1.

4. План реализације шумских дрвних сортимената

4.1. План реализације шумских дрвних сортимената (табела 5.) сачињава се на основу укупних количина тих сортимената из табеле 4.3. и цијена из важећег Цјеновника шумских дрвних сортимената овог Предузећа. Примиијењују се цијене на камионском путу или на пању (ако је отпрема извршена са шума пања). Ако се реализација врши са Централног стоваришта (у ШГ која то имају) или са привременог стоваришта које захтијева додатна улагања, ефекти такве продаје (изнад цијена по Цјеновнику) се не приказују у табели 5. него у табели 6. - Укупна реализација.

Шумска газдинства су обавезна у складу са Акционим планом за сузбијање незаконитих активности у Сектору шумарства и дрвне индустрије у Републици Српској усвојеним од стране Владе РС-е и на основу Одлуке Надзорног одбора Предузећа, у 2007. години вршити продају дијела укупне количине трупаца путем јавног надметања (лицитација) која у 2007. години не може бити мања од 40 % укупно реализоване количине трупаца. Ефекти такве продаје се приказују у табели 6.

Напомена: Табела 5. треба бити идентична са табелом 4.3.
(количина и структура шдс)

4.2. При изради овог Плана мора се имати на уму да је забрањена продаја шумских дрвних сортимената у дубећем стању изузев продаје одређених шдс сеоском становништву (огрев, ситно техничко, ограничена количина трупаца за

изградњу и поправку породичних кућа и помоћних објеката на селу). Ово ће бити регулисано посебним упутством о продаји шумских дрвних сортимената.

5. План укупне реализације

5.1. У табели 6. планира се укупна реализација (приходи). Рубрика "Реализација од шдс" има три колоне.

Прва: дио реализације који се преноси из табеле 5. и

Друга: Дио реализације који се односи на ефекте продаје са Централног стоваришта (вриједност продаје по продајним цијенама умањена за вриједност обрачунату по цијенама шдс на међустоваришту из Цјеновника).

Трећа: Дио реализације који се односи на ефекте лицитација (разлика између реализације остварене по лицитираним цијенама и вриједности робе по почетним цијенама - по Цјеновнику).

У колоне 4, 5. и 6. - Приходи од укидања резервисања, уносе се износи планираних трошкова насталих улагањем у шумско-узгојне радове, изградњу и реконструкцију шумских камионских путева и сва остала улагања која се финансирају из просте репродукције шума у складу са Законом о шумама, члан 38.

Колона "Укупно" мора бити идентична укупним приходима из табеле 9.

5.2. Сва шумска газдинства која планирају приход од осталих шумских производа дужна су:

- задужити стручно лице за обављање ових послова,
- обезбиједити складишни простор, откупне станице гдје ће се вршити откуп ових производа, обезбиједити мјерне инструменте и друго неопходно за функционисање истих,
- придржавати се Правилника о начину искоришћавања осталих производа,
- приликом откупа придржавати се Правилника о губицима на роби,
- благовремено ријешити питање циркулације финансијске документације,
- сва газдинства су дужна да на свом подручју изврше контролу промета осталих производа, те сходно законским прописима наплату предвиђене таксе 10 % за кориштење истих.

6. План радне снаге

6.1. Радну снагу планирати према систематизацији радних мјеста, а вишак радне снаге настојати програмски ријешити по законским прописима.

7. План расхода

7.1. У табели 8. планирају се расходи и то по врстама расхода како је у њој то и назначено. При планирању трошкова плата примјењиваће се одредбе Општег и Појединачног колективног уговора са планираном најнижом цијеном рада у овом Предузећу до 160 КМ увећаном за остале накнаде.

Шумска газдинства код којих је нарушена финансијска равнотежа и остали релевантни финансијски показатељи пословања планираће нижу цијену рада у складу са реалним финансијским могућностима.

У рубрику - Трошкови зарада, накнада и остали лични расходи - планирати трошкове обрачунатих нето зарада и нето накнада зарада, трошкове пореза и доприноса и трошкове осталих личних расхода.

7.2. Трошкове сјече и израде шумских дрвних сортимената и њиховог привлачења (и износа) од пања до камионског пута планирати и исказивати одвојено како је то и назначено у табели. Ти трошкови се планирају на основу цијена и обима поменутих радова у пројектима за извођење радова у шумарству. Цијене тих радова у поменутих пројектима морају бити утврђене на основу јединствених норми радова у шумарству и калкулацијама трошкова рада у ЈПШ-а "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац.

Трошкови сјече и израде шумских дрвних сортимената и њиховог привлачења од пања до камионског пута утврђују се у пројектима за извођење радова у шумарству полазећи од обавезе потпуног провођења Програма мјера на унапређењу квалитета и евиденције производње у ЈПШ-а "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац.

У остале производне услуге планирају се трошкови изградње тракторских и анималних влака, трошкови транспорта шумских дрвних сортимената до централних стоваришта и границе РС-е (када је у питању продаја ино-купцима) и други транспортни трошкови, трошкови одржавања камионских путева, тракторских и анималних влака, трошкови одржавања путничких и теренских возила и друга одржавања, трошкови закупнина, трошкови рекламе и пропаганде, трошкови развојних услуга (истрживања, израда програма развоја, студије и слично), трошкови комуналних услуга, трошкови услуга заштите на раду, накнада за коришћење ауто-пута.

У пројектима за извођење радова у шумарству у оквиру економске анализе поред директних трошкова обавезно је у структури расхода приказати и индиректне трошкове.

7.3. За просту репродукцију шума-дугорочна резервисања, обавеза је у складу са чланом 37. Закона о шумама - пречишћени текст, да се планира издвајање финансијских средстава у износу најмање 10 % од укупне вриједности шумских дрвних сортимената предвиђене у плану реализације. Шумска газдинства која имају могућност могу у ту намјену планирати издвајање у износу већем од 10 % од поменуте вриједности.

7.4. У рубрику Нематеријални трошкови планирају се дневнице за службена путовања у земљи и иностранству, трошкови превоза радника на посао и с посла, трошкови непроизводних услуга, трошкови репрезентације, трошкови премије осигурања, трошкови платног промета, трошкови чланарине, трошкови пореза, издвајања 10 % за општине у складу са чланом 44. Закона о шумама, трошкови доприноса из резултата пословања, стипендије и кредити студентима и ученицима, накнада за рад члановима ученичких, омладинских задруга, трошкови огласа у штампи и другим медијима (осим за рекламу и пропаганду), таксе (административне, судске, регистрационе, конзуларне, локалне и друге),

трошкови одржавања радничких спортских игара, трошкови слављења Крсне славе Предузећа и трошкови обиљежавања значајних јубилеја.

7.5. При изради производно-финансијског плана, организациони дијелови код којих је нарушена финансијска равнотежа морају имати на уму чињеницу да финансијску консолидацију могу остварити само, у том случају ако планирају и остварују максимално могућу добит, а организациони дијелови код којих није нарушена финансијска равнотежа, такође, морају имати на уму чињеницу да постојећу стабилност могу одржавати и повећавати само у том случају ако планирају и остварују одређену могућу добит. Због тога сви организациони дијелови морају на једној страни планирати и остваривати максимално могући пословни приход а на другој страни морају планирати и остваривати што је могуће мање све врсте расхода.

Напомена: Расходи из табеле 9. морају се подударати са расходима из табеле 8., по структури и вриједности.

8. Прва пројекција плана инвестиционих улагања

8.1. У саставу производно-финансијског плана сачинити прву пројекцију плана инвестиционих улагања, а коначан план тих улагања сачинити након израде и усвајања завршног рачуна за 2006. годину.

При изради прве пројекције овог Плана, такође, се мора водити рачуна о реалним изворима финансирања тих улагања. Планови инвестиција који нису засновани на реалним (у највећем степену сигурним) изворима финансирања неће бити прихваћени. У складу са закључком Надзорног одбора ЈПШ-а "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, приоритетно планирати следећа инвестициона **улагања:**

- Вриједност биолошких инвестиција (шумско узгојних радова) у табели 10. преноси се из табеле 1.3.;
- Израда шумскопривредних основа за шумскопривредна подручја гдје је истекао рок важности ранијих ШПО-а, сходно донесеном програму.
- Пројектовање, реконструкција и градња шумских камионских путева према петогодишњем програму и трогодишњем плану пословања.
- Завршна улагања у реализацију Пројекта увођења јединственог информационог система у ЈПШ-а "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац.

Поштовање законских одредби у инвестирању и поштовање законских одредби о јавним набавкама је обавезно.

8.2. Стамбену изградњу планирати према законским одредбама.

9. План образовања и стручног усавршавања

9.1. У табели 11. планирају се активности и трошкови образовања и стручног усавршавања ученика, студената и стално запослених радника у циљу унапређења газдовања шумама и укупног пословања организационих дијелова и Предузећа у цјелини.

Организациони дијелови Предузећа, према могућностима и потребама, треба да планирају стипендирање одређеног броја ученика и студената (првенствено шумарског смјера) дајући предност дјечи погинулих бораца, инвалида рата и рада, те дјечи сиромашних родитеља, вреднујући успјех у школи као основни критериј.

Према потреби планирати специјализације и посдипломске студије, те полагање стручних испита.

Трошкови образовања и стручног усавршавања из ове табеле сврставају се у Нематеријалне трошкове у табели 8.

10. Остали планови

10.1. Саставни дио Производно-финансијског плана овог Предузећа за 2007. годину су и:

- План пословања Истраживачко-развојног и пројектног центра Бања Лука (организациони дио овог Предузећа) чији је основни задатак израда шумскопривредних основа за државне и приватне шуме, те пројектовање путева у складу са усвојеним Програмом пројектовања шумских камионских путева и других радова у шумарству;

- План пословања Дирекције Јавног предузећа;

- Организациони дијелови Предузећа, у складу са Законом о јавним предузећима, Законом о јавним набавкама, Смјерницама и Упутством о набавкама, те Правилником о набавкама роба и услуга, обавезни су направити појединачне планове набавки (основна средства, ситан инвентар, резервни дијелови, ауто-гуме, заштитна средства, потрошни канцеларијски материјал, рекламни материјал, ХТЗ опрема, све врсте услуга и др.). Планови набавки треба да садрже везу са Планом пословања, по врстама робе и услуга, количином робе која се планира и планираном вриједношћу робе;

- План радова у приватним шумама заснива се на ШПО за те шуме и пројектима за извођење. Шумска газдинства која немају важећу ШПО годишње планове радиће на основу ранијег периода и на основу планова и захтјева власника тих шума. За годишње планове у приватним шумама који су рађени на основу неважећих ШПО, шумска газдинства ће тражити сагласност Ресорног министарства. Она шумска газдинства која из било којих разлога до сада немају склопљене уговоре о вршењу стручних послова у приватним шумама са подручним општинама морају исте одмах потписати;

- Годишњи планови газдовања ловиштима (додијељеним на газдовање шумским газдинствима) којима се морају планирати радови предвиђени ловним основама;

- Планови (за свако ШГ-о) шумских одјељења, по господарским јединицама, у складу са сјекоредом, за дознаку стабала за сјечу и израду пројеката за

извођење радова у шумарству у току 2007. године чија ће се реализација (извођење радова) планирати за 2008. годину (Табела 12.) и

- Програми радова на утврђивању граница шума и шумског земљишта у државној својини и укњижавања државних шума и шумског земљишта у оквиру граница ШПП-а у катастар некретнина.

11. План активности на реализацији Споразума о дугорочној пословно-техничкој сарадњи ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац и Шумарског факултета у Бања Луци

11.1. У циљу унапређења образовања шумарских инжењера, научних радника на Шумарском факултету у Бања Луци и унапређења газдовања шумама и укупног пословања овог Предузећа потписан је Споразум о дугорочној пословно-техничкој сарадњи између ЈПШ-а "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац и Шумарског факултета у Бања Луци.

Овим Споразумом предвиђено је склапање годишњих уговора између потписника Споразума којим ће се утврдити конкретни послови (пројекти, програми, студије, стручни и научни задаци, савјетовања, семинари из области шумарства) и међусобне обавезе на реализацији тих послова. Подразумјева се да финансијска средства потребна за реализацију тих послова морамо планирати производно-финансијским планом.

Потребно је да уз производно-финансијски план за организациони дио доставите ваш приједлог актуелних питања и задатака из области шумарства које би требали ријешити заједно са Шумарских факултетом Бања Лука у току 2007. године.

12. Остале активности

12.1. Остале активности су:

- израда нове организације и систематизације послова и радних задатака у Предузећу као цјелини је планирано завршити до краја 2006. године.
- израда осталих аката у складу са Статутом Предузећа и Законом о јавним предузећима.

Б. ПРОИЗВОДНО-ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

Производно-финансијски план садржи:

- 1. План сјеменско-расадничке производње и план шумскоузгојних радова.**
- 2. План заштите шума и шумског земљишта.**
- 3. Планирани обим сјече и производње шумских дрвних сортимената.**
- 4. План реализације шумских дрвних сортимената.**
- 5. План укупне реализације.**

6. План пословања Истраживачко-развојног и пројектног центра.
7. План пословања Дирекције Јавног предузећа.
8. План радне снаге.
9. План образовања и стручног усавршавања.
10. План сертификације шума.
11. План активности на реализацији Споразума о дугорочној пословно-техничког сарадњи ЈПШ "Шуме Републике Српске" и Шумарског факултета у Бањој Луци.
12. План формирања и расподеле укупног прихода.
13. План расхода
14. Прва пројекција плана инвестиционих улагања.

1. Сјеменско-расадничка производња и шумско-узгојни радови

У области сјеменарства у току 2007. године, наставиће се реализација започетих активности у претходном периоду на унапређењу производње. Сјеменом познатог поријекла, сакупљеном у сјеменским објектима који се одликују надпросјечним вриједностима, обезбјеђује се бољи квалитет садног материјала, већи успјех у оснивању нових шумских заједница, те њихова продуктивност и стабилност. Производња сјемена и садница, као и послови на пошумљавању спадају у ред најстручнијих послова у области шумарства, те изискују посебну стручну и научну пажњу.

У правцу унапређења шумарства и увођења савремених метода газдовања шумама, те подизања нових култура и побољшања квалитативне структуре постојећих шума, на првом мјесту се намеће потреба осигурања довољне количине квалитетног шумског сјемена. Квалитет и квантитет произведене дрвне масе зависе, при једнаким условима производње, од квалитета употријебљеног сјемена, а овај опет зависи од станишта са којег потиче, тј. од поријекла сјеменског материјала. У 2007. години "Центар за сјеменско-расадничку производњу" планира следеће активности:

- Завршетак послова везаних за ревизију, регистрацију и уређивање сјеменских састојина (обиљежавање граница тих састојина и сјеменских стабала у њима, геодетско снимање тих граница и учртавање у карте, бонитирање, израда пројеката радова за уређивање тих састојина и приједлога за њихову регистрацију у ресорном Министарству). Ове послове обавиће шумска газдинства уз одговарајућу помоћ стручних сарадника Дирекције предузећа и одређених научних радника Шумарског факултета у Бања Луци. Носиоци активности уређивања и одржавања сјеменских састојина биће сјеменско расаднички центар "Добој".

- предложити и регистровати појединачна сјеменска стабла или групе сјеменских стабала племенитих лишћара и шумских воћкарица,

- благовремено организовати праћење уroda и сакупљања сјемена са најквалитетнијих посјечених стабала уз предходно одобрење ресорног Министарства, све дотле док не обезбиједимо потребне услове за сакупљање тог сјемена из сјеменских састојина,

"Центар за сјеменско-расадничку производњу" Добој конципирао је план развоја и производње у складу са Смјерницама и пословном политиком ЈПШ

"Шуме Републике Српске" а.д. Соколац. Основни концепт плана производње и развоја су:

1. Очување генофонда шума РС;
2. Очување биодиверзитета шума РС;
3. Валоризација генофонда шума РС кроз производњу сјемена и садног материјала из аутохтоних и алохтоних врста дрвећа и жбуња;
4. Снабдијевање шумских газдинстава у оквиру система са квалитетним шумским сјеменом и садним материјалом;
5. Производња сјемена и садног материјала за домаће и страно тржиште;
6. Укључивање Центра на међународне берзе сјемена и садног материјала;
7. Производни програм ће се проширити увођењем производње садног материјала медоносних врста, орнаменталног зеленила, новогодишњих јелки и украсних шишарица;
8. У планираном периоду вршиће се перманентно образовање и специјализација кадрова.

У 2007. години наставиће се започета инвестиција на изградњи Сјеменског центра чија ће функција и улога бити да се сваке године произведе 33 t шумског и хортикултурног сјемена, квалитетно ускладиштеног у хладњачи за сопствене потребе и даљу продају. Са овим би престала потреба за увозом страног сјемена.

Изградњом Сјеменског центра обезбједиће се услови за дугорочну и стабилну производњу сјемена и садног материјала врста шумског дрвећа, воћкарица, хортикултурних врста, медоносних врста и садница за ловишта.

Производња сјемена је у складу са Законом о сјемену и садном материјалу и стандардима прописаног квалитета Европске уније. Наведени квалитет сјемена обезбјеђује услове за примјену савремене опреме у расадничкој производњи, што омогућава значајно смањење потреба у радној снази, масовну производњу садног материјала на релативно малим расадничким површинама, добра искориштеност расадничке површине, односно оснивање максималне производње по јединици површине и економски високо рентабилну производњу.

Очување и унапређење, још увијек релативно богатог генофонда аутохтоних врста дрвећа ће имати изузетан значај за очување генофонда ендемских и реликтних врста.

Највећи дио опреме Сјеменског центра када нема урода сјемена, може се користити у области осталих ресурса шума за прераду шумских плодова, гљива и љековитог биља. Производњом квалитетног сјемена и садног материјала створили би се услови за значајно повећање извоза сјемена и садног материјала, а нарочито лишћарских врста, као што је храст, буква, племенити лишћари и воћкарице.

Изградња "Сјеменско-расадничког центра" у Добоју представља корак према савременом и развијеном шумарству Европске уније и представља фундаменталну основу на коју се могу надограђивати модерни системи и технологије осталих области савременог шумарства.

У расадницима "Сјеменско-расадничког центра" Добој и пет мањих расадника у ШГ "Чемерница", "Лисина", "Приједор", "Дрина" и "Јахорина" планирана је укупна производња 19 милиона садница, од чега спремних за садњу 6,4 милиона, што ће задовољити потребе шумских газдинстава према Плану шумско-узгојних радова.

Биће значајно повећање броја садница воћкарица и хортикултурних врста. Посебна пажња биће посвећена квалитету садног материјала што ће се одразити на бољи пријем садница на терену. У ту сврху реализоваће се пројекат контејнерске производње садног материјала у касетама и нисули.

У свим расадницима ће стручна лица вршити континуирани надзор да би се сви планирани радови обавили благовремено и квалитетно, како би произведени садни материјал у потпуности задовољио важеће стандарде.

Поред наведених задатака у планској години, урадиће се и следеће:

- У сарадњи са ресорним Министарством, Шумарским факултетом у Бањој Луци и ШГ "Оштрељ-Дринић" урадиће се Пројекат уређења и газдовања сјеменским објектом смрче који се налази у оквиру поменутог Шумског газдинства;

- За упис у Регистар шумских сјеменских објеката кандидоваће се клонска сјеменска плантажа бијелог бора и група стабала црвеног храста у расаднику "Станови";

- Извршиће се регистрација матичњака за производњу садница тополе у расадницима "Станови" и "Петковача";

- Извршиће се процјена урода сјемена у свих 50 сјеменских објеката у оквиру Предузећа, чија је укупна површина 992,2 ha;

- На основу процјене урода сјемена, направитиће се план брања и сакупљања шумског и хортикултурног сјемена;

- Због праћења хронологије урода сјемена, његовог сакупљања, као и спроведених санитарно-хигијенских мјера генетске мелиорације, биће уведена "Књига сјеменских објеката";

- Повећаће се удио производње школованих садница, као и удио садница са обложеним корјеном.

План шумско узгојних радова за 2007. годину на нивоу Јавног предузећа је приказан у следећој табели:

Р.Б.	Фаза рада	Ј.М.	оцјена остварења 2006	Планирана 2007			Индекс план/ оцјена
				Проста р.шума	Проширена р.шума	Укупно	
1	Припрема земљишта за природно подмлађивање	ha	1 234.30	1 797.84	0	1 797.84	146
2	Пошумљавање	ha	1 429.41	465.78	1 554.70	2 020.48	141
3	Попуњавање култура насталих садњом и сјетвом	ha	237.50	111.46	186.49	297.95	125
4	Прашење и окопавање	ha	523.50	156.82	387.08	543.9	104
5	Чишћење од корова и непожељних врста	ha	1 474.30	1 070.05	1 594.12	2 664.17	181
6	Прореди у културама	ha	0	765.12	37.00	802.12	
7	Њега природног подмлатка	ha	2 766.50	5 230.71	0	5 230.71	189
8	Мелиорација изданачких шума	ha	2 607.00	0	2 763.14	2 763.14	106
9	Планирана количина садница у 000	kom	3 908.60	1 135.44	4 048.35	5 183.79	133

Из презентоване табеле може се видјети да је планирано повећање шумско-узгојних радова у односу на извршење у 2006. години.

Планирани шумско-узгојни радови у оквиру просте репродукције законска су обавеза и морају се у цијелости извршити. Уколико се деси да се у неким шумско-привредним подручјима планиране површине за пошумљавање садњом садница не могу обезбиједити у оквиру високих шума са природном обновом (природне плешине или скупине на којима је извршена гола сјеча), у таквим случајевима потребно је сагледати да ли су планови у важећим ШПО реални. Уколико се на бази детаљне анализе установи да је потребна израда анекса ШПО, захтјев се упућује ресорном Министарству и ако га оно одобри приступа се изради потребне документације у временском периоду од шест мјесеци (Закон о шумама, члан 34)

Шумско-узгојни радови планирани у оквиру проширене репродукције шума извршаваће се у складу са степеном обезбјеђених финансијских средстава из проширене репродукције (обезбјеђених по основу члана 41. Закона о шумама) и осталих извора финансирања (донације, остварена добит у пословању шумских газдинстава) као и од обима извршених експлоатационих радова у високим деградираним и изданачким шумама. Шумска газдинства, која су у предходном периоду извршила голе сјече на одређеним површинама у поменуте двије категорије шума ће извршити пошумљавање тих површина одговарајућом врстом садница, а потом одржавати и његовати те културе без обзира у ком степену су обезбиједила финансијска средства из проширене репродукције шума и других извора финансирања. То се исто односи и на површине голети.

Сва шумска газдинства ће вршити комисијски колаудацију (технички пријем) извршених радова на пошумљавању (садњом садница, односно сјетвом сјемена) у складу са чланом 54. став 4. Закона о шумама након двије и пет година од извршених радова. На основу записника о колаудацији тих радова након пет година од њиховог извођења, ако су исти успјешно изведени, врши се искњижавање уложених финансијских средстава из инвестиција у току, а у том износу врши се увећавање вриједности шума.

2. Заштита шума и шумског земљишта

Значај чувања и заштите шума и шумског земљишта није потребно посебно истицати. Поред привредног и економског значаја, далеко је већи значај које шуме пружају кроз своје општекорисне функције, а које се огледају у утицају шума на остваривање повољног режима вода, спречавање ерозије земљишта, повећање квалитета питке воде, производњу кисеоника, стварању повољних услова за туризам, рекреацију и друге користи.

Због тога послови на заштити шума од бесправних сјеча и бесправног заузимања шума и шумског земљишта, од пожара, биљних болести, штетних инсеката и од штетног дјеловања дивљачи и стоке, заслужују посебну пажњу и траже сталну мобилност и одговорност у њиховом извршавању.

Послови, мјере, задаци и активности на заштити шума за 2007. годину планирани су у складу са стварним стањем на терену и Програмом мјера и активности на заштити шума у ЈПШ-а "Шуме Републике Српске" који обухвата:

- **Заштиту шума од човјека (од бесправних сјеча и бесправног промета шумских производа и бесправног заузимања шума и шумског земљишта),**

- **Заштиту шума од пожара, уз обавезно доношење оперативних годишњих планова заштите од пожара и гашења истих (или иновирање тог плана из предходне године), као и израду Плана заштите од пожара (шумска газдинства која то нису урадила),**

- **Заштиту шума од штетног дјеловања инсеката (поткорњака и губара) и гљива и биљних болести,**

- **Заштиту шума од штетног дјеловања стоке и дивљачи.**

У наредној 2007. години, у циљу подизања нивоа заштите шума од човјека планирано је следеће:

- посветити пуну пажњу реализацији Акционог плана на сузбијање незаконитих активности у сектору шумарства и дрвне индустрије,

- константна едукација лугарског особља те подизање нивоа свијести свих запослених о потреби заштите шума,

- преко државних органа издејствовати ажурнији рад судских институција јер је нерјешавање пријава за шумску штету један од главних разлога појаве бесправних сјеча,

- у наредном периоду потребно је извршити разграничење између државних и приватних шума гдје то до сада није урађено а тамо гдје су гранични знаци уништени извршити њихово обнављање,

- очекујемо да ће се у наредном периоду остварити боља сарадња са органима МУП-а и истражним органима како би у потпуности била прекинута пракса подношења пријава на нн починиоцу.

- на основу информација са терена градација губара се налази у завршној фази. Јајна легла су евидентирана само на подручју пет газдинстава и то слабог интензитета напада. У прољеће 2007. године завршити сакупљање јајних легала, ако то није урађено у јесен 2006. године, а наставити са континуираним праћењем стања на терену ради благовременог уочавања евентуалних нових пренамножења.

- Интензивирати рад већ формираног Оперативног тима за заштиту шума чији је задатак да врши континуирану координацију на нивоу Предузећа са сличним тимовима формираним у шумским газдинствима.

Обзиром да су шуме четинара у Републици Српској у последњих неколико година ипак најугроженије од штетних инсеката (сипаца четинара) и да прикупљени подаци у току 2006. године о њиховом бројном стању и нанесеним штетама показују да је њихово бројно стање још увијек у проценту изнад уобичајеног (толерантног), то се у наредном планском периоду намеће потреба за досљедно поштовање прописаних мјера заштите шума, што се посебно односи на:

- Потпуну сјечу, израду и реализацију случајних ужитака, како у високим шумама тако исто и у шумским културама;

- У периоду од 01.04. - 30.9. у години у оквиру сјече и израде, у складу са Правилником о шумском реду, обавезно је корање шумских дрвних сортимената четинара и бријеста, осим трупаца и стубова за водове. Ако се трупци и стубови за водове не реализују у року од 21 дан обавезно се морају окорати.

- Успостављање шумског реда у току сјече и израде шумских дрвних сортимената у цјелости ће се проводити у складу са одредбама Правилника о шумском реду;

- Правовремено постављање клопки са феромонским препаратима за сипце четинара, са савјесним и одговорним њиховим одржавањем, редовним праћењем и евидентирања броја уловљених инсеката, те постављањем ловних и контролних стабала уз обавезу редовног обавјештавања надлежне службе у Дирекцији Јавног предузећа.

У сегменту заштите шума од инсеката и биљних болести планирање на дужи период је врло тешко јер појава ових штетних фактора зависи од низа непредвидивих околности.

И поред тога неопходно је пословање у шумарству проводити тако да би ризик од појаве биљних болести и штетних инсеката у градацији био што мањи. У том смислу Предузеће ће се стриктно придржавати Правилника о шумском реду и других нормативних аката који регулишу ову област.

Ради благовременог откривања појаве неке болести или штетног шумског инсекта у пренамножењу преко Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде водиће се активност на формирању Извјештајне и дијагнозно прогнозне службе (ИДП служба).

Према плану за 2007. годину, на заштиту шума у Јавном предузећу шумарства "Шуме Републике Српске" треба да се утроши укупно 10.389.066 КМ. По структури тај износ чине следећи трошкови:

Заштита шума	Оцјена- остварења 2006	План 2007	Индекс план/оцјена
1	2	3	3/2
Чување шума (чуварска служба)	5 456 710	7 444 908	136
Заштита шума од пожара (и објеката)	443 378	903 804	204
Заштита шума од инсеката	586 519	739 415	126
Заштита шума од биљних болести	87 205	165 812	190
Заштита шума од елементарних непогода	66 564	198 993	299
Заштита дивљачи и ловних објеката	578 997	794 538	137
Остали видови заштите	295 909	141 596	48
Укупно	7 515 282	10 389 066	138

Оно што треба истаћи је да је најтеже заштитити шуму од пожара. У овом случају су врло битне превентивне мјере, будност чуварских служби као и едукације становништва. Имајући у виду узроке и штете које проузрокују пожари у току овог планског периода примјениће се адекватне превентивне мјере и активности на спречавању пожара.

Полазећи од чињеница да нека шумска газдинства нису у протеклом периоду извршила све задатке садржане у Програму мјера и активности на заштити шума при изради Оперативног плана заштите од пожара и гашења истих у овом периоду планира се следеће:

- Едукација становништва на провођењу превентивних мјера у циљу спречавања појаве шумских пожара преко локалних медија (радио станице, новине и слично);

- На видна мјеста покрај путева, на ивицама шума истицање табли са натписима забране ложења ватре и заштите шума од пожара;

- У временским периодима критичним за појаву пожара (рано, топло и сушно прољеће, топло и сушно љето) обезбједиће се осматрачка служба чији припадници морају да врше непрекидно осматрање са доминантних кота на ШПП-у. Истовремено, у сједишту шумског газдинства у нерадне дане и послије радног времена обезбједиће се дежурство ради благовременог пријема обавјештавања о појави пожара и организације брзе интервенције на његовом гашењу;

- Осматрачи ће се опремити одговарајућим средством везе (радио станица, мобилни телефон) те двогледом;

- У свим шумским газдинствима формираће се (са тачано назначеним именима и презименима лица) интервентна противпожарна јединица (од најмање тридесет припадника) за гашење пожара хитно по његовом откривању. Иста ће се квалитетно опремити противпожарном опремом и одговарајућим возилом како би била у могућности да ефикасно и у цјелини обавља постављени задатак. Интервентну јединицу ће се формирати од радника у сталном радном односу у газдинству, а у случајевима када шумска газдинства не располажу довољним бројем радника у сталном радном односу, иста ће се попунити пријемом радника по уговору о дјелу на те послове. Сви припадници те јединице морају предходно завршити обуку у гашењу пожара;

- На посебно угроженим мјестима (излетишта, објекти) обезбједиће се постављање буради са водом или пијеском;

- У сарадњи са противпожарним инспекторима у МУП-а (у станицама јавне безбједности) спријечиће се спаљивање на отвореном простору отпада на посторојењима за примарну прераду дрвета (приватне пилане);

- У сарадњу са припадницима станица јавне безбједности додатно ће се ангажовати на откривању изазивача шумских пожара и подношењу пријава против истих надлежним органима правосуђа и МУП-а.

На нивоу овог Предузећа за плански период планирана су финансијска средства за подмирење трошкова просвјешћивања (едукација) становништва о провођењу превентивних мјера на спречавању појава шумских пожара. То просвјешћивање ће се реализовати у сарадњи са радио и ТВ станицама и то у раним прољећним и најтоплијим љетним данима када је опасност од појаве тих пожара најизраженија.

3. Планирани обим сјече и производње шумских дрвених сортимената

Висина планираног обима сјече и производње шумских дрвених сортимената одређена је Смјерницама за израду Производно-финансијског плана ЈПШ "Шуме Републике Српске" за плански период у висини просјечног годишњег етата по важећој шумскопривредној основи (појединачно за сваку категорију шума).

У току реализације плана шумска газдинства не смију вршити прекорачење планираног годишњег обима сјечиве дрвне масе, нити да одступају од планираних одјељења за које су урађени Изведбени пројекти и у којима је предвиђена реализација планираног обима сјече. Само у изузетним случајевима и ако за то постоје оправдани разлози за таква одступања, шумска газдинства су дужна правовремено поднијети захтјев, уз детаљно образложење.

Подлогу за израду Плана сјече и производње шумских дрвних сортимената чине: шумско-привредне основе, утврђени обим сјечиве дрвне масе у Смејрницама за израду Производно-финансијског плана за планску годину, пројекти за извођење радова у шумарству за планиране шумске одјеле који су израђени на основу усвојене методике за израду пројеката, користећи Јединствене норме радова у шумарству и калкулације цијена коштања радног дана, средства рада и остала потребна документација.

Шумска газдинства код којих је залиха шумских дрвних сортимената већа од просјечне мјесечне планиране производње у 2007. години, дужна су најдаље до краја јула мјесеца текуће године, свести те залихе на просјечну једномјесечну планирану производњеу (оптимална залиха).

У току извођења радова на реализацији планираног обима сјече и производње шумских дрвних сортимената за плански период, сва шумска газдинства ће у потпуности проводити Мјере на унапређењу квалитета и евиденција производње, које садрже следеће:

1. Након израде и доношења шумско-привредне основе, газдинства ће донијети годишње планове сјеча по одјелима (сјекоред) за наредни уређајни период.

2. У Производно-финансијском плану пословања годишњи и трогодишњи план сјече урадити по господарским јединицама, шумским управама, радним јединицама и одјелима.

3. Дознаку стабала и израду пројеката за извођење радова у шумарству у којима ће се ти радови изводити у наредној години, извршиће се у потпуности у текућој години до израде Производно-финансијског плана пословања за следећу годину. Пројекте за извођење радова у шумарству израђиваће се по усвојеној Методици за израду тих пројеката у Предузећу.

4. У пројектима за извођење радова у шумарству обавезно ће се планирати метод израде шумских дрвних сортимената предвиђен технолошким рјешењем у Изведбеном пројекту.

5. Обавезно је обројчавање дозначених стабала без обзира на врсту сјече (редовна сјеча, сјеча случајних ужитака). Шумски дрвни сортименти када се израде, приме и искласирају, обројчавају се у складу са Упутством о обројчавању плочицама ШДС (Сл.гласник РС 72/05).

6. Обавезно ангажовање стручних радника на пословима размјерања, кројења и класирања шумских дрвних сортимената од стране шумских газдинстава у току њихове израде без обзира на извођача радова.

7. У циљу остваривања реално могуће квалитетне структуре шумских дрвних сортимената и њихове просјечне продајне цијене, обавезно ће се вршити класирање у шуми код пања и евидентирати квалитетну структуру трупаца у премјерне књиге приликом пријема учинка од сјекача.

8. Обавезна је примјена Правилника о шумском реду и Правилника о евиденцији извршених радова и проведених мјера предвиђених шумско-привредном основом и пројектима за извођење радова у шумарству као и Правилника о промету производа шумарства. Обавезно је водити евиденције свих радова у производњи шумских дрвних сортимената по фазама рада у обрасце предвиђене правилницима и

обрасце урађене од стране Дирекције Јавног предузећа, евиденције које су саставни дио шумско-привредне основе, а по упутствима приложеним уз те обрасце.

Лице које класира шумске дрвне сортименте у шуми код пања и које врши пријем учинка од сјекача, не може у истом одјелу вршити реализацију (отпрему) шумских дрвних сортимената.

9. Редовне и ванредне пописе шумских дрвних сортимената у оквиру шумско-привредног подручја, шумска газдинства ће вршити уз организацију и надзор Централне пописне комисије коју ће именовати директор Предузећа. Елаборат (извјештај) о извршеном попису, Централна комисија доставља на разматрање Надзорном одбору Предузећа.

Стручна лица која врше дознаку стабала за сјечу дужна су са становишта обезбјеђивања континуитета продукције дрвне масе строго водити рачуна да буду заступљени сви стручни параметри приликом одабира стабала за сјечу, а у складу са одређеним техничким циљем датим по ШПО.

У току сјече и израде, сва дозначена стабла ће се посјећи и израдити. Радове на сјечи и изради шумских дрвних сортимената и њиховом привлачењу од пања до камионског пута, утовару, транспорту тих сортимената и њиховом истовару када се транспортују на централна стоваришта и до границе РС (када се продају ино купцима), на градњи и одржавању шумских комуникација, сва шумска газдинства ће уступати извођачима радова, који посједују Лиценцу за извођење радова у шумарству, путем јавног надметања, у складу са Правилником о поступку уступања радова и надзору над њиховим извођењем и Законом о јавним набавкама БиХ.

Задужена лица за реализацију изведбеног пројекта морају строго водити рачуна о: провођењу закљученог уговора са извођачем радова, о времену почетка и завршетка радова у одјељењу, динамици сјече и привлачења, употреби тракторских влака, успостављању шумског реда идр. За свако непоштовање уговора лице задужено за реализацију изведбеног пројекта мора писменим путем упозорити извођаче радова и дати му одређени временски рок за превазилажење настале ситуације. У случају да се недостаци не отклоне обавијестити одговорно лице да се уговор прекине и извођач радова стави на црну листу. По завршеном извођењу радова врши се технички пријем. Технички пријем радова на искориштавању шума врши се одвојено од техничких пријема шумско-узгојних и заштитних радова. Комисију за технички пријем радова чине лица одговарајуће стручне спреме са најмање 3 године радног искуства на одговарајућим пословима. Код пријема радова на искориштавању шума комисија утврђује и записнички констатује да ли су начињене штете на земљишту, подмлатку и стаблима која остају у састојини. На основу података из записника о техничком пријему радова, лица са посебним овлаштењима код уговорног органа оцјењују да ли постоји основаност за обрачун накнада за начињене штете, и оцјењују рад стручних лица задужених за надзор и контролу над извођењем тих радова.

Планирани обим сјече и производње шумских дрвних сортимената за 2007 годину по организационим дијеловима и за предузеће укупно са освртом на оцјену остварења за 2006 годину дат је у следећој табели :

Производња шумских дрвних сортимената по врстама и шумским газдинствима

Шумско газдинство	Врста дрвета	оцена остварења 2006	планирано у 2007								Индекс план / остварење	
			Трупци			ТТ стубови	Рудно дрво	Остала обловина	Целулозно дрво	Огревно дрво		укупно
			Ф	Л	за резање							
<i>м3</i>												
"Бања Лука"	четинари	2 636	0	0	3 313	0	943	0	1 141	0	5 397	205
	лишћари	96 324	664	1 262	36 142	0	1 493	0	6 824	47 901	94 286	98
	укупно	98 960	664	1 262	39 455	0	2 436	0	7 965	47 901	99 683	101
"Оштрељ-Дринић"	четинари	84 523	767	0	62 823	1 036	2 264	0	11 676	0	78 566	93
	лишћари	37 719	0	1 060	18 440	0	0	0	2 135	28 670	50 305	133
	укупно	122 242	767	1 060	81 263	1 036	2 264	0	13 811	28 670	128 871	105
"Панос"	четинари	17 765	111	130	22 791	1 486	4 556	3 301	3 241	0	35 616	200
	лишћари	10 668	26	58	3 062	0	0	0	1 221	11 629	15 996	150
	укупно	28 433	137	188	25 853	1 486	4 556	3 301	4 462	11 629	51 612	182
"Бирач"	четинари	6 120	0	0	3 280	60	2 106	0	3 263	0	8 709	142
	лишћари	76 000	625	1 581	30 874	0	0	0	15 184	39 890	88 154	116
	укупно	82 120	625	1 581	34 154	60	2 106	0	18 447	39 890	96 863	118
"Градишка"	четинари	5 041	0	0	3 445	0	922	0	708	0	5 075	101
	лишћари	139 976	1 161	1 991	46 260	0	0	120	6 721	85 402	141 655	101
	укупно	145 017	1 161	1 991	49 705	0	922	120	7 429	85 402	146 730	101
"Добој"	четинари	7 785	0	0	3 428	1 303	1 567	0	1 123	0	7 421	95
	лишћари	40 688	0	16	9 405	0	848	0	81	27 633	37 983	93
	укупно	48 473	0	16	12 833	1 303	2 415	0	1 204	27 633	45 404	94
"Зеленгора"	четинари	18 392	0	0	11 421	0	1 459	0	2 594	0	15 474	84
	лишћари	43 877	123	649	16 707	0	0	0	0	26 795	44 274	101
	укупно	62 269	123	649	28 128	0	1 459	0	2 594	26 795	59 748	96
"Чемерница"	четинари	34 326	0	0	24 480	870	2 385	0	4 540	0	32 275	94
	лишћари	24 234	86	86	7 106	0	0	0	0	13 253	20 531	85
	укупно	58 560	86	86	31 586	870	2 385	0	4 540	13 253	52 806	90
"Врбања"	четинари	14 798	0	0	7 946	0	844	0	1 143	0	9 933	67
	лишћари	77 620	326	652	32 428	0	0	0	0	52 110	85 516	110
	укупно	92 418	326	652	40 374	0	844	0	1 143	52 110	95 449	103
"Мајевица"	четинари	18	0	0	39	10	54	0	33	0	136	736
	лишћари	13 954	4	21	3 021	0	5	0	2 535	9 395	14 981	107
	укупно	13 972	4	21	3 060	10	59	0	2 568	9 395	15 117	108
"Лисина"	четинари	18 829	0	0	15 184	100	2 134	0	3 635	0	21 053	112
	лишћари	34 600	0	220	11 751	0	0	0	0	21 226	33 197	96
	укупно	53 429	0	220	26 935	100	2 134	0	3 635	21 226	54 250	102
"Ботин"	четинари	4 700	0	0	6 643	0	594	0	1 277	0	8 514	181
	лишћари	16 950	21	37	5 785	0	0	0	619	9 432	15 894	94
	укупно	21 650	21	37	12 428	0	594	0	1 896	9 432	24 408	113

Производно-финансијски план за 2007. годину

Шумско газдинство	Врста дрвета	оцена остварења 2006	планирано у 2007									Индекс план / остварење
			Трупци			ТТ стубови	Рудно дрво	Остала обловина	Целулозно дрво	Огревно дрво	укупно	
			Ф	Л	за резање							
<i>м3</i>												
"Јахорина"	четинари	57 793	0	262	35 219	1 294	5 445	2 019	7 761	0	52 000	90
	лишћари	21 793	22	150	6 366	0	0	0	7 492	11 970	26 000	119
	укупно	79 586	22	412	41 585	1 294	5 445	2 019	15 253	11 970	78 000	98
"Приједор"	четинари	6 386	0	0	2 042	151	356	86	1 116	0	3 751	59
	лишћари	137 782	954	1 312	41 756	0	500	115	24 404	70 304	139 345	101
	укупно	144 168	954	1 312	43 798	151	856	201	25 520	70 304	143 096	99
"Рибник"	четинари	39 298	40	660	33 640	0	2 910	0	4 750	0	42 000	107
	лишћари	76 001	60	600	26 340	0	0	0	0	40 000	67 000	88
	укупно	115 299	100	1 260	59 980	0	2 910	0	4 750	40 000	109 000	95
"Сјемећ"	четинари	51 000	1 065	0	42 618	533	2 664	0	6 392	0	53 272	104
	лишћари	18 133	261	0	3 527	0	196	0	915	10 233	15 132	83
	укупно	69 133	1 326	0	46 145	533	2 860	0	7 307	10 233	68 404	99
"Романија"	четинари	78 879	130	1 174	67 003	412	8 816	662	8 061	0	86 258	109
	лишћари	8 442	0	0	851	0	0	0	0	5 303	6 154	73
	укупно	87 321	130	1 174	67 854	412	8 816	662	8 061	5 303	92 412	106
"Дрина"	четинари	2 427	0	0	2 319	346	935	0	437	0	4 037	166
	лишћари	59 038	152	818	28 985	0	16	0	3 127	29 755	62 853	106
	укупно	61 465	152	818	31 304	346	951	0	3 564	29 755	66 890	109
"Маглић"	четинари	58 416	132	308	43 552	0	4 486	0	6 385	0	54 863	94
	лишћари	20 898	50	200	11 390	0	0	0	0	19 532	31 172	149
	укупно	79 314	182	508	54 942	0	4 486	0	6 385	19 532	86 035	108
"Борја"	четинари	17 984	0	0	15 801	96	1 811	29	2 757	0	20 494	114
	лишћари	89 587	398	435	36 194	0	346	0	219	49 422	87 014	97
	укупно	107 571	398	435	51 995	96	2 157	29	2 976	49 422	107 508	100
"Височник"	четинари	71 063	430	0	61 540	263	2 228	0	8 939	0	73 400	103
	лишћари	20 044	88	88	4 987	0	0	0	0	10 298	15 461	77
	укупно	91 107	518	88	66 527	263	2 228	0	8 939	10 298	88 861	98
"Вучевица"	четинари	31 050	260	525	25 440	2 185	4 380	0	2 221	0	35 011	113
	лишћари	16 150	80	120	3 810	0	0	0	0	12 899	16 909	105
	укупно	47 200	340	645	29 250	2 185	4 380	0	2 221	12 899	51 920	110
"Горица"	четинари	81 214	113	150	60 947	0	9 500	0	17 097	0	87 807	108
	лишћари	29 234	0	221	7 223	0	0	0	7 249	15 023	29 716	102
	укупно	110 448	113	371	68 170	0	9 500	0	24 346	15 023	117 523	106
"Леотар"	четинари	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	лишћари	980	0	0	0	0	0	0	0	800	800	82
	укупно	980	0	0	0	0	0	0	0	800	800	82
Укупно	четинари	710 444	3 048	3 209	554 914	10 145	63 359	6 097	100 290	0	741 062	104
	лишћари	1 110 691	5 101	11 577	392 410	0	3 404	235	78 726	648 875	1 140 328	103
	укупно	1 821 135	8 149	14 786	947 324	10 145	66 763	6 332	179 016	648 875	1 881 390	103

4. План реализације шумских дрвних сортимената

План реализације шумских дрвних сортимената је производ укупних планираних количина по сортиментима и цијена из важећег Цјеновника производа искоришћавања шума.

Приликом реализације произведених количина шумских дрвних сортимената, мора се имати на уму следеће:

- **обавезна је примјена Упутства о обројчавању плочицама шумских дрвних сортимената ("Сл. гласник РС", број: 72/05),**

- **обавезна је примјена једнообразног купопродајног уговора и услова у њему,**

- **продаја вриједних дрвних сортимената (трупаца) путем лицитације је обавезна у количини која не може бити мања од 40 % укупно реализоване количине трупаца, а у складу са одлуком Надзорног одбора,**

- **забрањена је продаја шумских дрвних сортимената у дубећем стању изузев продаје одређених шдс сеоском становништву (огрев, ситно техничко, ограничена колчина трупаца за изградњу и поправку породичних кућа и помоћних објеката на селу). Ово ће бити регулисано посебним упутством о продаји шумских дрвних сортимената.**

- **забрањена је компензација услуга за изведене радове са нашим робама,**

- **рад са непословним купцима и извођачима који не извршавају уредно радове, односно субјектима са "црне листе" је забрањен,**

- **пласману мање вриједних сортимената (рудно, целулозно и огревно дрво) мора се посветити изузетна пажња на свим нивоима, изналажењем добрих купаца и везивањем продаје квалитетних сортимената дијелом куповине и ових сортимената гдје је год то могуће,**

- **квалитет и солвентност купца је основ при одабиру пословног партнера.**

Из наредне табеле може се видјети да је у наредној години планирано повећање физичког обима реализације шумских дрвних сортимената за 3 % у односу на оцјену извршења у 2006 години.

Реализација шумских дрвних сортимената

Ред. бр.	Сортимент		оцена остварења 2006					план 2007					индекс план/оцена			
			ЈПШ "ШУМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ"					ЈПШ "ШУМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ"					кол.	вријед.		
			Количина м3	Цијена КМ	Вриједност КМ	Сорт. структура	Процент обловине	Количина м3	Цијена КМ	Вриједност КМ	Сорт. структура	Процент обловине				
1	ЧЕТИНАРИ	за фурнир	1 902	195.99	372 741		0.33	3 048	193.00	588 264		0.54	160	158		
2		за љуштење	1 458	165.83	241 839		0.25	3 209	157.00	503 813		0.57	220	208		
3		за резање	I кв. класе	223 085	129.42	28 871 448		38.66	192 137	127.00	24 401 371		34.24	86	85	
4			II кв. класе	169 421	108.23	18 335 821		29.36	208 853	106.00	22 138 433		37.22	123	121	
5			III кв. класе	181 158	91.15	16 513 016		31.40	153 924	88.99	13 698 279		27.43	85	83	
6		Укупно	577 024	111.49	64 334 864		81.04	561 171	109.29	61 330 160		75.73	100.00	97	95	
7		ТТ стубови	4 921	125.97	619 962		0.69	10 145	121.40	1 231 588		1.37	206	199		
8		Рудно дрво	38 654	65.20	2 520 451		5.43	63 359	64.98	4 116 998		8.55	164	163		
9		Остала обловина	3 583	32.32	115 796		0.50	6 097	71.45	435 677		0.82	170	376		
10		Целулозно дрво	87 830	34.31	3 013 434		12.34	100 290	32.00	3 208 779		13.53	114	106		
11		Свеукупно:	712 013	99.16	70 604 507		100.00	741 063	94.90	70 323 202		100.00	104	100		
12	ЛИШЋАРИ	Трупци букве	за фурнир	2 104	348.04	732 234		0.59	4 691	347.00	1 627 905		1.27	223	222	
13			за љуштење	5 781	258.87	1 496 479		1.61	11 266	247.00	2 782 776		3.04	195	186	
14			за резање	I кв. класе	123 967	109.17	13 533 561		34.50	111 092	106.00	11 775 765		29.96	90	87
15				II кв. класе	111 583	82.88	9 247 681		31.05	118 277	82.00	9 698 689		31.90	106	105
16				III кв. класе	115 919	62.99	7 301 238		32.26	125 443	62.00	7 777 439		33.83	108	107
17		Укупно	359 353	89.91	32 311 194		38.18	370 769	90.79	33 662 575		37.23	100.00	103	104	
18		Трупци храста	за фурнир	F1	248	412.00	102 217		0.73	165	412.00	67 980		0.56	67	67
19				F2	297	338.00	100 481		0.87	589	338.00	198 937		1.99	198	198
20			за резање	I кв. класе	8 823	192.40	1 697 532		25.91	6 129	193.00	1 182 984		20.74	69	70
21				II кв. класе	10 807	133.48	1 442 457		31.74	10 583	134.00	1 418 098		35.81	98	98
22				III кв. класе	13 871	107.31	1 488 487		40.74	12 089	108.00	1 305 622		40.90	87	88
23	Укупно		34 046	141.90	4 831 174		3.62	29 555	141.22	4 173 620		2.97	100.00	87	86	
24	Трупци племенитих	2 673	169.63	453 422		0.28	4 482	172.55	773 347		0.45	168	171			
25	Трупци осталих	3 027	70.75	214 172		0.32	4 282	71.82	307 525		0.43	141	144			
26	Рудно дрво	1 638	53.45	87 564		0.17	3 404	54.45	185 351		0.34	208	212			
27	Остала обловина	37 947	40.14	1 523 291		4.03	235	89.25	20 988		0.02	1	1			
28	Целулозно дрво	41 483	40.99	1 700 264		4.41	78 726	41.01	3 228 488		7.90	190	190			
29	Огријев	461 061	37.45	17 266 619		48.99	504 505	37.01	18 671 051		50.66	109	108			
30	Свеукупно:	941 228	62.03	58 387 701		100.00	995 958	61.27	61 022 944		100.00	106	105			
31	ЛИШЋАРИ+ЧЕТИНАРИ		1 653 241	78.02	128 992 208		90.21	1 737 021	75.62	131 346 147		92.33	105	102		
32	Малопродаја огревног дрвета у дубећем стању		179 477	14.92	2 676 942		9.79	144 370	14.70	2 122 881		7.67	80	79		
33	СВЕУКУПНО		1 832 718	71.84	131 669 151		100.00	1 881 391	70.94	133 469 027		100.00	103	101		

5. План укупне реализације

Планирана укупна реализација (укупан приход по свим основама) износи 162.682.628 КМ и обухвата:

- Реализација од шдс.....	139.610.102 КМ
- Реализација укидањем резервисања по основу:	
○ шумско-узгојних радова.....	4.446.948 КМ
○ изградње и реконструкције путева.....	5.174.911 КМ
○ остало у складу са Законом.....	1.695.569 КМ
- Реализација од расадничке производње.....	1.549.683 КМ
- Реализација од ловства.....	465.942 КМ
- Реализација од осталих шум. производа.....	30.000 КМ
- Реализација од шумских штета (наплата).....	187.085 КМ
- Реализација од услуга у приватним шумама.....	1.458.135 КМ
- Остала реализација.....	8.064.253 КМ

Реализација од шумских дрвних сортимената чини 86 % укупног прихода Предузећа и састоји се од реализације од продаје шдс на свим стовариштима и по свим видовима (шума пањ, међустовариште, централно стовариште и продаја путем лицитације). У табели на претходној страни приказана је планирана реализација шдс по цијенама из званичног Цјеновника, а реализација по основу ефеката продаје са централног стоваришта и ефеката продаје путем лицитације приказана је у табеларном дијелу Плана.

Реализација шумскоузгојних радова и расадничке производње произилази из планираног обима извођења ових радове, те производње садница у планском периоду.

Структуру остале реализације чине: приходи од пословне дјелатности ИРПЦ-а Бања Лука и Центра за газдовање кршем Требиње, финансијски приходи, приходи из ранијих година и остали приходи.

Планови газдовања за ловишта додијељена на газдовање појединим шумским газдинствима, раде се за период 01.04. текуће до 31.03. наредне године (01.04.2006 до 31.03.2007.), односно период биолошке ловне године, па као такви након одобрења од стране Министарства пољопривреде шумарства и водопривреде, саставни су дио овог плана.

У погледу успјешности газдовања ловиштем у оквиру ЈПШ "Шуме Републике Српске" постоји широк квалитативни распон, од оних који раде и који су доста урадили и ловство одмах схватили као интегрални дио своје дјелатности, до оних који су у ловству недовољно учинили. Такво стање у појединим случајевима је углавном производ објективних околности, али и субјективних фактора. Значајан корак напријед у газдовању ловиштима ЈПШ РС направљен је у већини привредних и посебних ловишта, која у сваком погледу и требају бити узор доброг газдовања.

То свакако подразумијева и газдовање привредно-спортским ловиштима као најзаступљенијом категоријом ловишта у ЈПШ "Шуме Републике Српске", а у погледу сложености модела, један од најсложенијих модела газдовања.

Садашње стање и ниво развијености ловства у ЈПШ "Шуме Републике Српске" одређују пословну оријентацију и мјере газдовања које ће се проводити

на укупном простору од 597 638 ha, од чега 29 124 ha посебних ловишта, 99 500 ha привредних и 469 014 ha привредно-спортских ловишта.

Те мјере су:

- прије свега утврдити правни статус ловишта у ЈПШ „Шуме Републике Српске“ у новој организацији предузећа као и одлуци Уставног суда РС о поништењу конкурса за додјелу ловишта на газдовање.

- У газдовању ловиштима и даље давати приоритет узгоју и заштити дивљачи са циљем постизања пуног господарског капацитета ловишта и коришћења реалног годишњег прираста.

- Дугорочније рјешавати питање кадрова за рад у ловству како оперативног тако и руководног и у том смислу утврдити ловству одговарајуће мјесто у унутрашњој организацији и систематизацији радних задатака.

- И даље је актуелно преиспитивање оправданости неких од преузетих ловишта на газдовање и то са становишта интереса ЈПШ и шумских газдинстава.

- Јединствен наступ на тржишту по питању цијена, услова коришћења и комплетног маркетинга.

- Стимулативним и другим мјерама стварати услове да дивљач у ловишту буде брига свих, посебно оперативно-техничког особља ЈПШ РС и локалних ловаца и њихових организација са којим треба успоставити и одржавати партнерске односе.

- Појачати ангажман медија у пропаганди ловства као ресурса еколошко-привредне категорије.

Услов за појачан и успјешнији рад на осталим (споредним) шумским производима је кадровско јачање и одговорни однос према свим пословима, у шумским газдинствима и Предузећу у цјелини, израда примјерних упутстава, те обезбјеђење и локација пратећих објеката (хладњача, магацина и др.) и тржишта.

Шумска газдинства која планирају приход од осталих шумских производа ће:

- задужити стручно лице за обављање ових послова,
- обезбиједити складишни простор, откупне станице гдје ће се вршити откуп ових производа, обезбиједити мјерне инструменте и друго неопходно за функционисање истих,

- придржавати се Правилника о начину искоришћавања осталих производа,
- приликом откупа придржавати се Правилника о губицима на роби,
- благовремено ријешити питање циркулације финансијске документације,
- сва газдинства су дужна да на свом подручју изврше контролу промета осталих производа, те сходно законским прописима изврше наплату предвиђене таксе 10 % за кориштење истих.

На пословима предвиђеним на подручју крша поред организационе трансформације интезивно ће се прићи обављању послова предвиђених донесеним Програмом од стране Владе Републике Српске (Сл. Гласник Републике Српске бр. 105/04).

6. План пословања Истраживачко-развојног и пројектног центра

Статутом Јавног предузећа шумарства Предузећа, организациона цјелина Истраживачко-развојни и пројектни центар, основан је с циљем да за наше Предузеће првенствено, а и за друге субјекте, израђује и извршава:

- шумско-привредне основе за државне и приватне шуме,
- ловне основе,
- пројектовање објеката ниско и високо градње,
- инвестиционо-техничку документацију,
- остале пројекте и програме,
- послове дијагнозно-прогнозне и извјештајне службе.

У току 2007. године, планирано је да се изврше следећи радови :

- Извршити обраду теренских података и писање текстуалног дијела шумскопривредних основа за : "Средње Врбаско", "Чемерничко", и "Ханпјесачко" шумскопривредно подручје. Прикупљање таксационих података обавиће се на „Рибничком“, „Которварошком“ и „Козарачком“ шумскопривредном подручју.
- Урадити прикупљање таксационих елемената и израду шумскопривредних основа за приватне шуме у општинама Нови Град и Крупа на Уни. У случају да на тендерима за израду шумскопривредних основа за приватне шуме у општинама Теслић и Србац ИРПЦ добије послове, планирано је и да се те основе ураде у току 2007 године.
- Планирано је пројектовање минимално 40 km шумских камионских путева.
- Планирана је израда ловних основа према потреби.
- Планирана је израда инвестиционо-техничке документације у вриједности од 30 000 КМ.
- Наставити послове из 2006 године на развоју информационог система.
- Инвентура шума на великим површинама.

7. План пословања Дирекције

Ступањем на снагу Закона о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске", број: 75/04) отворене су нове обавезе и нови услови за функционисање ЈПШ "Шуме Републике Српске" како у организационом тако и у функционалном смислу.

Пред Предузећем се нашла обавеза усклађивања организације и пословања са овим Законом, а као неопходност за његову интерпретацију јавила се потреба за усклађивањем Закона о шумама са његовим одредбама, што је и учињено Законом о измјенама и допунама Закона о шумама ("Службени гласник Републике Српске", број: 53/05). Након тога уследиле су активности на доношењу Одлуке о промјени облика организовања предузећа, доношењу Статута Јавног предузећа и регистрације статусних промјена предузећа у смислу промјене облика

организовања, назива Предузећа и усклађивања дјелатности са Законом о класификацији дјелатности и о регистру јединица разврставања.

Измјенама и допунама Закона о шумама у септембру 2006. године ("Службени гласник РС", број; 91/06 од 20.09.2006. године), право и обавеза управљања и газдовања државним шумама пренесено је на Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, док ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, на основу генералног уговора задржава право коришћења и експлоатације државних шума и шумског земљишта, укључујући и обавезу одржавања.

С обзиром на централизацију Јавног предузећа и укидање својства правног лица за организационе дијелове, потребно је кадровско јачање свих сектора у оквиру Дирекције Предузећа, што подразумева и преузимање највећег дијела стручних послова од организационих дијелова. У ту сврху почетком 2007. године очекује се израда, доношење и почетак примјене Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака на основу усвојене макроорганизације Предузећа.

Као важно питање у наредном периоду, јавља се и константно присутан проблем разграничења државних шума и шумског земљишта од приватних шума, а с обзиром на важност овог питања оно се мора рјешавати програмски, на основу прикупљених информација са терена и одређивања програмских приоритета у сарадњи са Републичком управом за геодетске и имовинско правне послове.

Посебну пажњу треба посветити рјешавању узурпација, имајући у виду да је донесен нови Закон о узурпацији ("Сл. гласник РС", број; 70/06 од 24.07.2006. године), у којем су одређени рокови, носиоци и поступак рјешавања узурпација.

Праћење свих осталих прописа и обезбјеђење услова за њихову примјену је стални задатак Сектора за правне, кадровске и опште послове.

Нормативним актима Предузећа дефинисани су задаци, дјелокруг и обим послова, те број непосредних извршилаца за извршење повјерених послова у Дирекцији.

Дирекција Јавног предузећа са сједиштем у Сокоцу и Одјељењем у Бањој Луци, ради ефикасности, оперативности и уједначености, на цијелом подручју Предузећа, обављаће следеће послове:

- стручне послове за управљање државним шумама и шумским земљиштима, ловиштима додијеленим на газдовање те, организује газдовање шумама и обавља стручне послове у приватним шумама.
- изналази најрационалнија рјешења у уређивању, узгоју, заштити и искориштавању шума, као и у инвестиционим улагањима,
- преко организационих цјелина обезбјеђује остваривање свих циљева и задатака постављеним у шумскопривредним основама,
- израђује систем јединствених норматива рада и материјала, интерне стандарде, цјеновнике и друге интерне прописе,
- обавља маркетиншке и комерцијалне послове за потребе Јавног предузећа и усмјерава одвијање таквих послова у оквиру организационих цјелина,
- израђује планске документе сачињене у складу са Законом и Статутом Предузећа, те континуирано прати њихово провођење и сачињава адекватну анализу постигнутих резултата пословања,
- обједињава правне, кадровске, опште и информационе послове,
- обавља рачуноводствене, књиговодствене, финансијске и друге економске послове,

- развија сарадњу са научно-истраживачким институцијама,
- усмјерава и прати рад на реализацији одредаба Закона о шумама, Закона о ловству и осталих прописа, те прати ефикасност реализације донесених одлука, препорука и закључака органа управљања Предузећа,

У оквиру Дирекције формирана је служба за информационе технологије која ће у наредном планском периоду добити пуни свој значај какав заслужује, и прерасти у сектор који ће бити сервис свим осталим секторима, Управи и организационим дијеловима Предузећа. У наредном периоду ово Предузеће планира:

- технички унаприједити стање, набавком потребне информатичке опреме,
- извршити дигитализацију карата, као и обједињавање података о шумском фонду за цијелу РС /ГИС/,
- укључити све сегменте пословања у ИС,
- обавезати на коришћење све оне који су корисници информација из информационог система /запослени у Управи и Министарству/,
- направити стратегију развоја информационог система,
- извршити припреме за прелазак на нове технологије,
- прећи на нове информационе технологије,
- формирати јединствену базу податка.

У протеклој години је завршено формирање контролних органа у складу са Законом о јавним предузећима и новим Статутом Предузећа, а то су: Одбор за ревизију као спољни контролни орган (одлука Владе РС која је у функцији Скупштине ЈПШ Шуме РС донесена 26.01.2006. године) и Одјељење за интерну ревизију, као унутрашњи контролни орган (формиран одлуком директора Интерне-ревизије донесеном 15.11.2006. године).

Служби унутрашње контроле дата су веома широка овлаштења, а самим тим пред њу су постављени и велики задаци на евидентирању и спречавању свих неправилности у раду организационих дијелова. Њихове активности ће бити усклађене са програмом поступања по Извјештају о обављеној ревизији пословања ЈПШ „Српске Шуме“ РС и са важећим законским прописима.

Служба унутрашње контроле ће вршити контролу :

- реализацију посјечене дрвне масе ЕТАТА у односу на ШПО
- дозвољени етат (по категоријама шума, по газдинским класама и по врстама дрвета)
- издвајање и намјенско трошење средстава просте и проширене репродукције шума
- припрему и извршење производње (квалитет изведбених пројеката и њихову дослиједну примјену на терену)
- провођење мјера заштите
- стање залиха готових производа и друге робе
- промет роба и услуга (провођење важећих процедура при закључивању уговора за услуге и јавне набавке)
- тачност и исправност извјештаја и усклађеност са евиденцијама
- финансијско пословање организационих дијелова
- тачност и квалитет периодичних извјештаја и завршних рачуна.

Учешће појединих газдинстава у финансирању рада дирекције ЈПШ:

Ред.бр.	Шумско газдинство	Бруто маса крупно дрво (планирана)	%	Укупан приход (планирани)	%	Средња вриједност процената	Расподјела трошкова ген. дирекције	Мјесечни износ трошкова
1	"Бања Лука"	115 375	5.20	6 717 325	4.26	4.73	123 813	10 318
2	"Оштрељ-Дринић"	149 719	6.74	12 501 756	7.93	7.34	192 111	16 009
3	"Панос"	62 174	2.80	4 621 791	2.93	2.87	75 044	6 254
4	"Бирач"	107 985	4.86	6 659 943	4.23	4.54	118 980	9 915
5	"Градишка"	166 976	7.52	11 258 706	7.14	7.33	191 957	15 996
6	"Добој"	54 881	2.47	3 636 680	2.31	2.39	62 562	5 213
7	"Зеленгора"	73 895	3.33	4 843 667	3.07	3.20	83 797	6 983
8	"Чемерница"	64 104	2.89	4 961 334	3.15	3.02	79 003	6 584
9	"Врбања"	107 077	4.82	6 797 645	4.31	4.57	119 589	9 966
10	"Мајевица"	17 658	0.80	996 099	0.63	0.71	18 684	1 557
11	"Лисина"	64 205	2.89	4 392 160	2.79	2.84	74 334	6 194
12	"Ботин"	29 311	1.32	1 802 715	1.14	1.23	32 254	2 688
13	"Јахорина"	84 978	3.83	6 760 781	4.29	4.06	106 256	8 855
14	"Приједор"	168 558	7.59	9 012 267	5.72	6.65	174 227	14 519
15	"Рибник"	128 250	5.77	9 050 200	5.74	5.76	150 782	12 565
16	"Сјемећ"	82 411	3.71	7 238 241	4.59	4.15	108 709	9 059
17	"Романија"	109 164	4.92	10 586 201	6.72	5.82	152 292	12 691
18	"Дрина"	81 465	3.67	5 011 237	3.18	3.42	89 651	7 471
19	"Маглић"	103 436	4.66	8 130 375	5.16	4.91	128 514	10 710
20	"Борја"	131 718	5.93	8 135 374	5.16	5.55	145 227	12 102
21	"Височник"	107 945	4.86	9 447 993	6.00	5.43	142 118	11 843
22	"Вучевица"	63 097	2.84	4 832 478	3.07	2.95	77 339	6 445
23	"Горица"	146 456	6.59	10 182 365	6.46	6.53	170 919	14 243
Укупно		2 220 838	100	157 577 333	100	100	2 618 160	218 180

8. План радне снаге

За извршење предвиђеног обима производње по планским предвиђањима потребно је 3 699 радника (већином режијских), што по квалификационој структури износи:

Укупно	ВСС	ВШС	ССС	НСС	ВКВ	КВ	ПК	НК	Укупно
Број запослених	570	101	1 735	22	63	679	184	345	3 699
%	15	3	47	1	2	18	5	9	100

"Смјерницама" је утврђено да се радна снага планира на основу потреба урађене нове организације и систематизације радних мјеста, прилагођене новонасталој ситуацији (након организационе трансформације), у складу са централизацијом одређених послова на нивоу Предузећа.

Поред тога, наглашена је потреба, евидентирања вишка радне снаге и његово програмско рјешавање.

9. План образовања и стручног усавршавања

За унапређење газдовања шумама, један од предуслова је повећање стручности и квалитета стручног рада запослених радника кроз додатна образовања и усавршавања. Исто тако, стипендирањем ученика и студената квалификациона структура се диже на виши ниво и обезбјеђују неопходни додатни кадрови, који су гарант бољег и стручнијег рада.

У ове сврхе предвиђено је укупно 426.935 КМ финансијских средстава, а њихова расподјела ће се вршити на основу Правилника донесеног на нивоу Предузећа.

10. План сертификације шума

На сједници Управе предузећа одржаној 05.10.2006. године донесена је Одлука о наставку процеса сертификације газдовања шумама у државним шумама Републике Српске.

Јавно предузећа шумарства "Шуме Републике Српске" је одабрало FSC стандарде и тако прихватило међународно признате стандарде за одрживо газдовање шумама.

Циљ FSC стандарда је:

- еколошки оправдано,
- друштвено корисно и
- економски одрживо газдовање шумама.

Након добијања FSC сертификата за газдовање шумама у Шумском газдинству "Височник" Хан Пијесак, Јавно предузеће је опредјељено да газдовање свим државним шумама прилагоди FSC стандардима и за то добије писмену потврду-сертификат.

У складу са Одлуком Јавно предузеће је приступило реализацији конкретних активности. Обавијештена су шумска газдинства о опредјељености Управе Јавног предузећа о наставку процеса сертификације газдовања шумама, као и обавези изршавања свих активности у траженим роковима.

Процес ће се наставити тако што ће се радити припреме у свим шумским газдинствима а појединачна сертификација у шумским газдинствима "Лисина" Мркоњић Град, "Градишка" Градишка и "Сјемећ" Рогатица, након чега ће се стећи услови за добијање групног сертификата, по FSC стандардима, за све државне шуме којима управља и газдује ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац.

Провођење активности на прилагођавању газдовања међународним стандардима у свим шумским газдинствима је у току, о томе су обавијештене интересне стране (извођачи радова у шумарству; купци шумских дрвних сортимената; добављачи; представници локалних заједница - градова, општина, мјесних заједница; представници организација и удружења грађана – еколози, ловци и др.; Републичка управа за инспекцијске послове; као и друге интересне стране), а с циљем ефикаснијег прилагођавања строгим захтјевима стандарда.

Да би се добила потврда о газдовању шумама у складу са Међународним стандардима, неопходно је испунити све захтјеве стандарда.

Свим шумским газдинствима су достављени Генерички стандарди за газдовање шумом, нацрт FSC националних стандарда за БиХ, одлуке Управе Предузећа везане за сертификацију шума, упутства и препоруке као и измјене уговора са извођачима радова и одредби других аката Предузећа.

Успјешан развој предузећа је обавеза свих запослених, а постиже се заједничким напорима уз стално побољшање ефикасности у извршавању свих радних задатака. Предузеће очекује да ће за све државне шуме добити FSC сертификат у току 2007. године.

То је најбоља афирмација и могућност да задржимо садашње и придобијемо нове кориснике наших услуга - купце, уз испуњавање захтјева и очекивања купаца, корисника, запослених радника и друштва у цјелини.

11. План активности на реализацији Споразума о дугорочној пословно-техничкој сарадњи Јавног предузећа шумарства "ШУМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ" и Шумарског факултета у Бања Луци

У циљу унапређења образовања шумарских инжењера, научних радника на Шумарском факултету у Бања Луци, обнове и проширења знања шумарских стручњака запослених у ЈПШ "Шуме Републике Српске", унапређења газдовања шумама и укупног пословања овог Предузећа, у току 2007. године, у оквиру пословно-техничке сарадње поменутог факултета и "Шума Републике Српске", реализоваће се следећи **задачи**:

- завршетак преосталих послова из 2006. године на припреми семинара за стручно особље "Шума Републике Српске" распоређено на послове и радне задатке размјерања, кројења, класирања и отпреме шумских дрвних сортимената са израдом пригодног приручника (скрипта) за обављање тих послова и одржавање тог семинара,
- реализација Програма радова на ревизији и регистрацији сјеменских састојина у Републици Српској,
- реализација законски дефинисаних годишњих активности стручног и здравственог прегледа свих регистрованих сјеменских објеката,
- припрема и одржавање савјетовања на тему: унапређење оснивања, његе и коришћење шумских култура у Републици Српској,
- израда студије План развоја људских ресурса (петогодишњи план),
- израда студије План инвестирања у развоју компаније (увођење савремених технологија, развој ГИС-а, инвестиције-кадрови, опрема, објекти, програми студије, научно – истраживачки рад и слично),
- формирање мултидисциплинског експертног тима за праћење провођења реформских процеса у шумарству и организовање радних састанака (округли столови, расправе, курсеви – едукација кадрова, набавка савремене литературе и слично),
- сарадња у Пројекту Свјетске банке за област шумарства,
- анализа досадашњег метода и начина газдовања шумама у Републици Српској и приједлог увођења новог приступа у планирању газдовања (израда савремених планова газдовања).

Финансијска средства за напријед наведене активности планирана су у трошковнику Дирекције предузећа. У реализацији наведених задатака заједнички ће радити научни и стручни радници Шумарског факултета у Бања Луци и одређени стручњаци ЈПШ-а "Шуме Републике Српске" о чему ће се склопити посебан уговор између ове двије шумарске институције.

За она шумска газдинства код којих постоји потреба, Предузеће "Шуме Републике Српске" ће закључивати уговоре са Шумарским факултетом у Бања Луци о: надзору над израдом шумско-привредних основа, изради студија, пројеката, програма за одређене области рада од интереса за појединачно газдинство.

12. План формирања и расподјеле укупног прихода

План формирања и расподјеле укупног прихода (план биланса успјеха) направљен је на бази процијењеног обима производње као резултат свега онога што је већ речено у вези са физичким обимом производње. Сви ови елементи су приказани у овом плану и послужили су за планирање прихода и трошкова, те очекиване добити.

У односу на остварени укупни приход из 2005. године и очекивани из 2006. године, просјечан годишњи укупан приход за 2007. годину је предвиђен за 15%, односно за 10% већи.

План формирања и расподјеле укупног прихода види се из следеће табеле:

Ред.бр.	Елементи		Оцјена остварења у 2006 Износ (КМ)	План 2007 Износ (КМ)	индекс
1	Пословни приход		144 928 346	160 876 296	111
2	Пословни расход		137 709 984	151 924 766	110
3	Остали приход		3 107 292	568 657	18
4	Остали расход		1 858 556	799 941	43
5	Финансијски приход		182 743	1 130 650	619
6	Финансијски расход		1 213 865	1 094 076	90
7	Приходи из вандредних догађаја и ревалоризациони приходи		149 372	107 025	72
8	Расходи из вандредних догађаја и ревалоризациони расходи		103 015	184 621	179
9	Укупни приход		148 367 753	162 682 628	110
10	Укупни расход		140 885 420	154 003 404	109
11	Бруто резултат	Бруто добитак	7 482 333	8 679 224	116
12		Бруто губитак			
13	Порези и доприноси из добитка		586 482	867 922	148
14	Нето резултат предузећа	Нето добитак	6 895 851	7 811 302	113
		Нето губитак			

Као резултат предузетих активности на отклањању уочених недостатака у ЈПШ, као и очекиване ефекте од продаје путем лицитације, планирано је повећање добити на нивоу Јавног предузећа за 16% у односу на очекивану добит у 2006. години.

Шумска газдинства која имају велика потраживања од акционарских друштава дрвне индустрије су највећи дио тих потраживања привремено отписала (теретила расходе ранијих година), а један дио тих потраживања ће бити отписан у складу са прописима у следећој години, што директно утиче на финансијски резултат. Таква потраживања, уколико се евентуално потпуно или дјелимично наплате у 2007. години, било редовним путем или из стечајне масе дужника, увећаће планирани приход као ванредан приход.

Реално је очекивати да ће планирана добит бити значајно пребачена уколико се тренд позитивних ефеката лицитације из друге половине 2006. године настави истим темпом и у следећој години.

Међутим, недостатак обртних средстава у дужем периоду, код неких организационих дијелова Предузећа, намеће интензивнији рад на повећању ликвидности, односно дуготрајан и темељит рад на финансијској консолидацији.

То првенствено подразумева:

- потпуно извршавање планираних задатака,
- спровођење донесених мјера из претходне године, у потпуности,
- повећање учешћа више вриједних сортимената,
- свођење свих залиха на оптимум,
- програмско рјешавање вишка радне снаге,
- провођење мјера штедње на свим нивоима,
- одабир квалитетних, доказаних и солвентних купаца,
- бољу наплату и утуживање дужника,
- инвестирање у складу са могућностима,
- стимулативно награђивање запослених.

13. План расхода

Предвиђени планирани расходи (трошкови) су 154 003 404 КМ, а структура је дата у следећој табели:

Расходи

Ред. бр.	Врста расхода	Оцјена остварења у 2006 Износ (КМ)	План 2007 Износ (КМ)	индекс	
1	Пословни расходи	Набавна вриједност продате робе	125 673	197 000	157
		Трошкови материјала	2 542 006	3 570 648	140
		Трошкови горива и енергије	2 678 276	3 168 948	118
		Трошкови плата и накнада плата	42 609 734	45 407 977	107
		1 - сјеча и израда шумских дрвних сортимената	14 678 985	16 583 646	113
		2 - привлачење шумских дрвних сортимената од пања до кам. пута	26 482 145	30 137 085	114
		Укупно /1+2/:	41 161 130	46 720 731	114
		3 - Остале производне услуге	15 764 533	17 405 029	110
		Укупно трошкови производних услуга /1+2+3/:	59 007 883	64 125 760	109
		Амортизација основних средстава	4 891 839	5 570 041	114
		Проста репродукција шума - дугорочна резервисања	12 948 269	13 819 360	107
		Нематеријални трошкови	14 013 964	15 164 022	108
		Остали расходи	974 560	901 010	92
			Укупно:	137 709 984	151 924 766
2	Остали расходи	Губици по основу расходања, продаје и отписа основних средстава и нематеријалних улагања	33 406	221 136	662
		Расходи из ранијих година и мањкови	914 881	267 358	29
		Отписи обртних средстава и остало	910 269	311 447	34
		Укупно:	1 858 556	799 941	43
3	Финансијски расходи	Финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима	335 940	526 802	157
		Расходи камата и негативних курсних разлика	566 953	429 657	76
		Отписи дуг. финансијских пласмана и остали финансијски расходи	310 972	137 617	44
		Укупно:	1 213 865	1 094 076	90
4	Ванредни и ревалоризациони расходи	Расходи по основу ванредних догађаја	103 015	69 000	67
		Расходи на основу ревалоризације и императивних губитака		115 621	
		Укупно:	103 015	184 621	179
Свеукупни расходи		140 885 420	154 003 404	109	

Највећи дио планираних расхода чине пословни расходи, односно 99 % од укупних расхода. У оцјени остварења за 2006. пословни расходи чине 98 % укупних расхода.

У структури пословних расхода производне услуге чине највећу ставку трошкова 42 %, односно 64,1 милиона КМ, од чега сјеча, израда и привлачење учествује са 73 % у укупним производним услугама. Трошкови зарада и накнада зарада чине 30 % пословних расхода, а проста репродукција шума - дугорочна резервисања за обнављање шума 9 % укупних пословних расхода. Категорија нематеријалних трошкова чини 10% укупних пословних расхода, од чега највећи дио отпада на издвајања за развој општина са којих потичу продати дрвни сортименти, по основу Закона о измјенама и допунама закона о шумама (СЛ. ГЛ. РС. Број 53/05), у укупном планираном износу од 9,1 милиона КМ или 10% од вриједности продатих ШДС по цијенама у шуми на пању. Ови трошкови укупно чине 60% свих нематеријалних трошкова и представљају велико оптерећење поготово за она шумска газдинства која имају ниску акумулативну способност и неликвидност у пословању. Очигледно је да приликом одређивања висине издвајања по овом основу није адекватно процјењена финансијска могућност Предузећа и негативни утицаји ових издвајања на пословање. Чињеница да висина ових издвајања у Плану за 2007. годину премашује висину укупно планиране бруто добити и да је стоп издвајања знатно изнад важеће у земљама из окружења, наводи на потребу покретања иницијативе за смањење те стопе и свођење у реалне оквире (висина издвајања за Предузеће и шумска газдинства приказана је на страни 77 и 78 табеларног дијела Плана).

Расходи су планирани на основу:

- остварених трошкова за 2005. и очекиваних из 2006. године,
- Општег и Појединачног колективног уговора,
- Јединствених норми радова у шумарству и калкулација, те пројеката за извођење радова, и
- законских прописа и уредби.

За боље пословање, односно бољи финансијски резултат поред остварења зацртане производње и побољшања њене квалитетне структуре, предвиђена је штедња на свим нивоима и сегментима.

Нарушена финансијска равнотежа код једног броја шумских газдинстава се може поправити повећањем прихода с једне и смањеним трошковима с друге стране.

14. Прва пројекција инвестиционих улагања

План инвестиционих улагања представља оцјену потреба за инвестицијама у сваком шумском газдинству, или другој организационој цјелини Предузећа са приоритетима будућег инвестирања који су раније одређени одлуком Надзорног одбора. Ти приоритети у инвестирању су:

- **биолошке инвестиције (шумскоузгојни радови),**
- **шумскопривредне основе,**
- **пројектовање и градња шумских камионских путева,**
- **реализација Пројекта јединственог информационог система.**

У напријед наведена инвестициона улагања морају се утрошити цјелокупна планирана средства просте репродукције шума – дугорочна резервисања.

Предвиђена су укупна улагања у износу од 28.005.435 КМ, односно:

Врста инвестиције		Оцјена извршења у 2006	План 2007	индекс
Биолошке инвестиције	проста реп.	2 591 140	3 505 327	135
	прош. реп.	3 244 851	5 786 043	178
Изградња шумског камионског пута		1 733 067	5 168 396	298
Реконструкција шумског камионског пута		877 992	2 579 503	294
Израда ШПО		1 027 824	1 016 885	99
Информациони систем		231 179	359 500	156
Набавка основних средстава		532 911	3 027 031	568
Изградња објеката		327 756	2 807 000	856
Набавка возила		721 454	2 545 840	353
Остало		145 323	1 209 910	833
Укупно		11 433 496	28 005 435	245

Из презентоване табеле може се видјети да се планира повећање плана инвестиција од 145% у односу на извршење у 2006. години.

У 2006. години очекује се веома низак степен извршења плана инвестиција, свега 60 %. Због потребе извршења планираних инвестиција по важећем Трогодишњем плану, у 2007. години планиран је већи обим инвестирања него у претходној години. Томе треба додати и поступање по Закључку Управе Предузећа, да се приступи ограниченој набавци производних основних средстава потребних за интервентне мјере у сфери узгоја, заштите и експлоатације шума у случају хитних потреба. Издвајање нестратешког (производног) дијела капитала из оквира Предузећа са циљем његове приватизације није дало очекивање ефекте. Већина новоформираних производних предузећа за вршење услуга у шумарству (насталих поменутих издвајањем из оквира Предузећа) је престала са радом због стечаја или ликвидације, а само мали дио је приватизован са свим проблемима које носи недовољно успјешна приватизација наше привреде. Недовољан је број новоформираних приватних предузећа за вршење услуга у шумарству, тако да квалитетне конкуренције на тржишту практично нема, што утиче на квалитет и висину цијене услуга. Примјена Закона о јавним набавкама БиХ и пратећих прописа је врло компликована, а процес прибављања услуга траје дуго, што се негативно одражава на континуитет производње. У хитним случајевима је немогуће дјеловати истовремено у складу са поменутих Законом и захтјева чувања здравственог стања шума. Основна производна средства, чија је набавка планирана, првенствено су намјењена за санитарне сјече мањег обима, те остале интервентне мјере у циљу заштите здравственог стања шума по разним основама (заштита шума од инсеката, од пожара, од биљних болести, од елементарних непогода итд.)

Свако инвестирање морају да прате:

- адекватне одлуке органа Предузећа,
- сагласности и грађевинске дозволе,
- пројектна рјешења (објекти ниско и високоградње),
- рјешење имовинско-правних односа (објекти ниско и високоградње),
- додјела уговора извођачима радова у складу са Законом о јавним набавкама,
- увођење извођача радова у посао (објекат рада),
- именовање надзорног органа,

- испостављање ситуација за извршени рад (привремене и окончане),
- технички пријем, употребну дозволу, те
- колаудациони записници, који уз пратећу документацију чини основ за књижење у основна средства.
- куповина основних средстава у складу са Законом о јавним набавкама.

Комплетан план инвестиција ће бити сачињен након израде Завршног рачуна и садржаваће:

1. Изворе (расположива средства) што чини:

- остатак, односно дио добити намијењен за инвестирање по завршном рачуну претходне године, те планирана средства за ове намјене текуће године,
- амортизација основних средстава, неутрошена, те планирана за текућу годину,
- средства просте и проширене (уколико се добију) репродукције шума, неутрошена средства из претходне и планирана за текућу годину,
- кредитна средства (банке, осигуравајући заводи, штедионице међународних институција и друго),
- донације и друго.

2. Инвестиције по врсти, количини и вриједности и то:

- биолошке инвестиције,
- изградња и реконструкција шумских камионских путева,
- израда шумскопривредних основа,
- улагања у јединствени информациони систем
- набавка основних средстава
- изградња објеката, те сва остала основна средства

ЗАКЉУЧЦИ:

- **Обавеза израде Производно – финансијског плана за 2007. годину** проистиче из одредби Статута Предузећа којим је предвиђено да осим израде Трогодишњег плана пословања у складу са Законом о јавним предузећима, наше предузеће има обавезу израде и годишњих планова чији је задатак конкретизација планираних пословних задатака, прилагођена евентуално измјењеним околностима у односу на раније дефинисане у важећем Трогодишњем плану, односно кретањима на тржишту и економском окружењу те измјењеном положају предузећа у оквиру привредног и правног система Републике.
- **Веома важан моменат у правном положају Предузећа који ће неоспорно утицати и на његов економски положај и успјех у пословању је Измјена и допуна Закона о шумама усвојена од Народне скупштине РС у септембру 2006. године којом је регулисано да „Шумама и шумским земљиштем у власништву Републике Српске управља и газдује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде“. Даље је предвиђено да ће Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде „на основу уговора пренијети право коришћења и експлоатације државних шума и шумског земљишта, укључујући и обавезе одржавања, на Јавно предузеће шумарства које ће се организовати као друштво капитала – акционарско друштво, у складу са Законом о јавним предузећима и Законом о предузећима. Пренос права и обавеза ће бити регулисан уговором“. Истим чланом 2, став 2 Измјена и допуна поменутог закона речено је „Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде ће закључити генерални уговор са Јавним предузећем шумарства „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац“. У периоду израде овог Плана уговор са Министарством није потписан, а то се очекује у најскорије вријеме.**
- **Савремени концепт газдовања шумама подразумева поред остваривања непосредних привредних користи и остале значајније функције шума као регулатора влажности и падавина, конзервације земљишта и станишта бројне дивљачи, стабилизације биосфере и општег екосистема, стабилизације и одржавање здраве човјекове и радне средине. Значи, поред максималне продукције дрвета, односно продукције других добара, циљ је и остваривање бројних заштитно – регулаторних и социо – културних функција шума.**
- **Као израз потребе и намјере остваривања свих функција шума наведених у претходном закључку, Предузеће је у 2006. години покренуло активности на прилагођавању газдовања шумама међународним стандардима у овој области. Једно шумско газдинство и то „Височник“ Хан Пијесак је у прошлој години**

добило ФСЦ сертификат за газдовање шумама а у следећој години се планира сертификација у још три шумска газдинства и то: „Лисина“ М. Град, „Градишка“ Градишка и „Сјемећ“ Рогатица, након чега ће се стећи услови за добијање групног сертификата, односно сертификата за Предузеће чиме би се прешло на газдовање шумама по међународним стандардима и постало би еколошки оправдано, друштвено корисно и економски одрживо.

- У 2007. години наставиће се активности на реализацији Акционог плана на сузбијању незаконитих активности у сектору шумарства и дрвне индустрије, у свим сегментима остваривања планских задатака уз јачање људских и материјалних ресурса као претпоставке задовољавајућих резултата таквих активности. У протеклој години завршено је формирање контролних органа Предузећа у складу са Законом о јавним предузећима чији је задатак да (поред осталог) са Републичком управом за инспекцијске послове, шумарском инспекцијом, Полицијом РС, ЕУПМ-ом, ЕУФОР-ом, царинским органима, органима правосуђа дође до највећег степена заштите шума од незаконитих активности у њима и нелегалног промета ШДС. С тим у вези планира се потпуна транспарентност свих пословних активности у Предузећу иако су у вези овога у задњем кварталу 2006. године постигнути завидни резултати путем информисања заинтересоване јавности преко интернет сајта. Планира се продаја трупаца четинара и лишћара путем централизованог јавног надметања у количини која не може бити мања од 40% укупно реализоване количине трупаца.
- План обезбјеђује континуитет одрживог газдовања шумама у складу са шумско - привредним основама, којима је предвиђен годишњи етат од 3,47 милиона m^3 свеукупне дрвне масе и чини 66% од годишњег прираста (5,27 милиона m^3). Планом се предвиђа производња од 1.881.390 m^3 нето масе дрвних сортимената што представља 82,21% просјечног годишњег етата за шуме подесне за газдовање по ШПО. Оваквим односом величина, могуће и планиране сјече и висине годишњег прираста свеукупне дрвне масе долази до сталног повећања залиха свеукупне дрвне масе.
- Почетком 2007. године предстоји завршетак израде и усвајање Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака јединственог за цијело Предузеће који ће замјенити важеће „Правилнике“ по организационим дијеловима Предузећа, све у складу са усвојеном Макроорганизацијом Предузећа, чиме се стичу услови за рационалнији распоред постојеће радне снаге као и програмско рјешавање евентуалног вишка радника.

- План обезбјеђује максимализацију профита и пораст профитабилности од пословне активности Предузећа у односу на раније године. Коефицијент профитабилности (количник разлике пословних прихода и пословних расхода и пословних прихода), као један од основних економских индикатора успјешности пословања је 0,0556 и већи је од очекиваног за 2006. годину за 11,6% са приближно истим обимом производње шумских дрвних сортимената и бољим финансијским ефектима, како по основу прихода од продаје ШДС, тако и по основу осталих пословних прихода. Планирана профитабилност за 2007. годину је већа од остварене за 2005. годину за 26,9 % и планиране у Трогодишњем плану(2006.-2008.година) за 2007. годину за 23 %.
- Максимализација профита подразумјева, уз максимално повећање свих врста прихода и смањење укупних расхода и свих врста трошкова по мјестима и носиоцима, те њихово свођење на најмањи могући ниво. У изради Плана посебан акценат је стављен на минимализацију индиректних трошкова производње (нематеријални трошкови, непроизводне услуге), тако да су трошкови репрезентације смањени за 32%, а трошкови рекламе и пропаганде за 43% у односу на првобитну верзију плана предложену од организационих дијелова Предузећа. Ограничен је раст зарада и накнада зарада у складу са „Смјерницама“ за израду Плана и Гранским колективним уговором. Додатном анализом ове врсте трошкова укупни издаци по овом основу су умањени за 9,3% у односу на првобитну верзију Плана, што је ограничило раст у односу на очекиване трошкове по основу зарада и накнада зарада у 2006. години на 7% и учешће у укупним пословним расходима на 30% (2006.г. – 31%). Ограничене су могућности рационализације и минимизирања трошкова када се ради о издвајањима по основу Закона. Тако у категорији нематеријалних трошкова највећу појединачну ставку чине издвајања у складу са чланом 44. Закона о шумама, односно 10% финансијских средстава од вриједности продатих ШДС утврђене по цијенама у шуми на пању у цијеновнику Јавног предузећа шумарства, за развој општина са којих потичу продати сортименти. Та средства чине 60% укупних нематеријалних трошкова, 6% укупних пословних расхода, односно 9,1 милиона КМ, што је износ већи од планиране бруто добити за 2007. годину. Имајући у виду висину издвајања по овом основу у Федерацији БиХ и замљама у окружењу (висина стопе од 2% до 3 %), намеће се потреба покретања иницијативе за смањање поменуте стопе издвајања по овом основу.
- Обезбјеђен је раст имовине предузећа кроз инвестициона улагања (изградња и реконструкција шумских камионских путева, израда ШПО.,информациони систем и остала основна средства), и то из више извора: амортизације основних средстава, дугорочних резервисања за репродукцију шума, средстава за проширену репродукцију шума, остварене добити и других извора. Планом

предвиђена инвестициона улагања за 2007. годину су већа од оцјене остварења инвестиција за 2006. годину за 145%, остварених инвестиција у 2005. години за 162% и остварених у 2004. години за 134%.

- Поред поменутих улагања значајну ставку представљају улагања у обртна средства предузећа, односно одржавања текуће и дугорочне ликвидности као предуслова успјешног пословања.
- Исто тако, значајна су улагања у шуме и шумски фонд који се не воде у билансној позицији Предузећа, у облику шумскоузгојних радова на подизању, одржавању и њези постојећих шумских култура, те пошумљавању голети и потребним радовима у високим деградираним и изданачким шумама и другим радовима. Повећање шумског фонда који по Закону не чини имовину Предузећа само по основу улагања у шумско-узгојне радове износи 9,3 милиона КМ што је више од оствареног за 2006. годину за 59% и 2005. годину за 40%.
- Удио прихода по основу реализације осталих шумских производа у укупном приходу још није на задовољавајућем нивоу, али су ипак планирана значајна средства и очекује се значајан резултат од улагања у ове сврхе у организационој јединици Предузећа – Центру за сјеменско-расадничку производњу Добој (производња свих врста садница за потребе Предузећа и продају екстерним купцима, производња леко-биља) и шумским газдинствима која су раније имала тзв. „цепне расаднике“, гдје се производња шумских садница обуставља, а постепено на слободним површинама прелази на производњу леко-биља. У сјеменско – расадничком центру „Добој“ планиран је укупан приход у износу од 1,4 милиона КМ што је повећање у односу на оцјену остварења укупног прихода у 2006. години за 17% и остварени приход у 2005. години за 18%. У 2007. години планирани су приходи од ловства у износу од 466 хиљада КМ што није велики износ али се постепено стварају услови за све успјешније газдовање ловиштима у оквиру Предузећа.
- Такође значајне приходе остварује „Истраживачко-развојни и пројектни центар“ Бања Лука који је планирао у 2007. години већи приход од очекиваног у 2006. години за 43 %.
- Они организациони дијелови који не остваре планом зацртане задатке, који остваре евентуални губитак у пословању, биће подвргнути стручној анализи утврђивања узрока који су довели до таквог стања.
- Евентуално остварени губитак организационих дијелова и Предузећа у цјелини повлачи за собом одговорност руководних

радника. Зато је питање одговорности за извршење послова сваког појединца императив и у интересу напретка цијелог Предузећа, а они који то не поштују морају сносити адекватне последице.

- Посебно наглашавамо обавезу свих организационих дијелова као и Предузећа у цјелини, да евентуалне недостатке и пропусте констатоване по ранијим ревизорским извјештајима Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске за 2002., 2003. и 2004. годину у потпуности отклоне, као и да поступе по препорукама садржаним у Извјештају о извршеној ревизији финансијских извјештаја за 2005. годину од стране овлашћене ревизорске куће. Свако непоштовање налаза и мишљења поменутих ревизија у сфери реализације Производно-финансијског плана за 2007. годину, повлачи одговорност свих радника Предузећа, а поготово руководних.

ДИРЕКТОР

Неђо Илић, дипл.инж.шум.